

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

HERTHA

TIDSKRIFT FÖR

DEN SVENSKA KVINNORÖRELSEN

UTGIVEN AV

FREDRIKA-BREMER-FÖRBUNDET

REDAKTÖR:

MARGARETA
VON KONOW

I N N E H Å L L

Drottning Astrid. Av Lizinka Dyrssen.

Världssituationen.

Det blev ej kvinnlig chef i Wäxiö. Av Mathilda Staël von Holstein.

Skyddshemmen. Intervju med dir. M. Pehrling.

Vägarna att nå de unga. Av Signe Wennberg.

F.-B.-F:s årsmöte i Östersund. Av Margit Muscat.

På nachspiel i Norge. Av Anna Nordenstedt.

Sommarkongresser.

Kommittéer.

Skrivelser till Kungl. Maj:t.

Kvinnorna i Stockholm och förvärvsarbetet. IV. Av Karin Bergman och Karin Kock.

Från en tysk teaterskola. Av Ingrid Eklundh.

Radion.

Aviatriker.

Kretsmeddelanden.

ÅRGÅNG 22

SEPTEMBER 1935

Tre standardverk

från Svenska Bokförlaget

Engelsk-svensk ordbok (Skolupplaga)

av KARL KÄRRE, HARALD LINDKVIST, RUBEN NÖJD
och MATS REDIN

under medverkan av Grenville Grove. 1.025 sidor. Halvfranskt band kr. 16:—, för skolor och lärare kr. 12:25. (Norstedt.)

WILH. UHRSTRÖM

Glimpses of England

Engelska texter för gymnasiet. Rikt illustr. 171 sidor. I klotband kr. 3:25. (Bonnier.)

P u n c h skriver: A book intended for the middle and higher forms of Swedish schools would not ordinarily be expected to appeal very strongly to English readers, but Mr. W. UHRSTRÖM'S Glimpses of England well repays inspection. The auththor's purpose in compiling this Reader has been to give the s p i r i t of England to-day, and the manner in which he has set about it makes the book both instructive and entertaining.

GUNNAR BILLER och A. CHRISTER THORN

La vie française

Några franska texter för mellanstadiet. Rikt illustr. 136 sidor. I klotband kr. 3:—. (Bonnier.)

U n o E n e g r e n skriver i Moderna språk:

"genom ämnesval och uppställning skapar La vie française för läsaren rika möjligheter att anknyta från språkundervisningen i trängre bemärkelse till sådant, som väcker intresse för det främmande folket, dess seder och institutioner. — Boken bär i allt aktualitetens prägel. — en originell och tankeväckande lärobok, som säkert kommer att giva många impulser till omväxlande och verklighetsbetonad undervisning."

HERTHA

ÄRGÅNG XXII

SEPTEMBER 1935

HÄFTE 7

DROTTNING ASTRID.

Det är svårt att skriva om drottning Astrid just nu. Alla ord förefalla så utslitna, men å andra sidan måste hennes ljusa bild finnas på Herthas blad. Få människors död hade kunnat gripa världen djupare, hade kunnat väcka större saknad än hennes, och hon var vår och hon var oss mycket kär.

Alla lyckobringande féer tycks varit samlade kring prins Carls "lilla söta Astrids" vagn, och hon fick mer på sin lott än kanske någon annan. Hon fick det bästa hem, en gynnad samhällsställning, ett soligt lynne, skönhet och en stor hjärtats godhet. Hon var född med alla dessa gåvor, och hon har sannerligen vårdat dem väl. Hon hade en sällsynt lycklig barndom och ungdom och så knappt mer än 20-årig, mötte hon den stora romantiska kärleken. Hon fick följa den och genom den fick hon sina älskade barn, sitt nya fosterland och den höga ställning, som gav henne obegränsade möjligheter att öva kärlek och sprida

glädje. "Det är så roligt att vara Drottning", lär hon ha sagt. Och så till sist i sin ungdomstid, innan hon ännu mist något, innan ännu några djupa skuggor fallit över hennes väg, tages hon bort plötsligt, utan sjukdom, utan plåga och kommer att leva kvar genom tiderna som en halvt legendarisk ljusgestalt.

Hon hade hunnit med mycket under sitt korta liv, bl. a. att lära två folk älska henne och sörja henne, som om hon varit en personlig vän till var och en av dem. Det hade man knappt trott om den unga flickan, som i sin uppväxt var så ytterligt tillbakadragen och blyg. Det var ingen tafatt och självupptagen blyghet, utan en djupt känslig människas skygghet inför livet. Det måste alltid iakttagas en viss försiktighet med henne, hon hade så lätt till skratt och så oändligt lätt till tårar. Man undrade hur hon skulle reda sig i det främmande landet, i de främmande förhållandena, med det främmande språk

ket. -Men hon redde sig. Det fanns mycket av kraft och av fäderneärvd plikttrohet hos den till synes skygga, unga flickan.

Vid furstebröllopet i våras fick Sverige se hur hon växt under de gångna åren. Hon hade blivit en mogen kvinna, med en kunglig värdighet så fulländad, att den tillät henne att vara sitt eget strålande, naturliga jag. Det finns en berättelse om henne, som förefaller så karaktäristisk. När prins Carl i somras kom ned till Bryssel för att inviga den svenska paviljongen vid världsutställningen, skulle drottning Astrid närvara vid högtidligheten. Hon kom, steg ur sin bil och gjorde tre av sina berömda, behagfulla nigningar, en för svenska flaggan, en för prins Carl och en för bestyrelsen. I samma ögonblick detta var gjort, flög hon fram till sin far, slog armarna om hans hals och kysste honom.

Att tala om drottning Astrid, det är att tala om godheten och om kärleken. Just nu när våldets och ondskans makter synas lössläppta i världen, är det gott att få vila sina tankar vid hennes ljusa bild, vid minnet av ett liv som hennes, som visar att "störst av allt är kärleken". Gud vare tack för Drottning Astrid!

Lizinka Dyrssen

Den 16 september.

Världssituationen.

VÄRLDSSITUATIONEN KAN knappast te sig mörkare än just nu, då man med bävan frågar sig, vad nästa dag skall bära i sitt sköte — krig eller fred, våld eller rätt. Skola kvinnorna nödgas åse eller deltaga, direkt eller indirekt, i en ny katastrof, eller skall denna kunna avvärijas av folkförbundet?

Dessa frågor dikterade den fredsaktion, som nio olika kvinnoförbund, samtliga riksförbund, på Fredrika-Bremer-Förbundets initiativ gjorde, då de genom en deputation uppvaktade utrikesminister Sandler före hans avresa till Genève och folkförbundsförsamlingens möte. Deputationen bestod av fru Lizinka Dyrssen, fröken Berta Wellin, fru Signe Bosson-Alin, fröken Maria Sandström, fru Eleonor Lilliehöök, fröken Ingegerd Palme, fru Ellen Hagen och fru Célie Brunius. Fru Lizinka Dyrssen förde deputationens talan och överlämnade till excellensen Sandler följande skrivelse:

"Kvinnor i hela världen behärskas i dessa dagar av en stor ångest inför tanken att den tillspetsade konflikten mellan stater, som äro medlemmar av folkförbundet, kan leda till en katastrof, liknande världskriget med dess ödeläggelse av människoliv och av ideella och ekonomiska värden. För avvärijandet av en förhärjande olycka och härdandet av internationella traktaters helgd kräves förvisso en gemensam, kraftig aktion av utanför konflikten stående stater, varvid med eftertryck måste betonas, att rättfärdighetens och rättens politik måste gå före en politik, som sätter den mellanfolkliga freden i överhängande fara.

Einar Ekbergs

välkända grammofonskivor äro utgivna av vårt förlag med märket

Hemmets Härold

Finnasi alla väl sorterade musikaffärer.

Begär vår nyutkomna katalog.

FÖRLAGET FILADELFIA, Box 6072, Stockholm 6.

I medvetande om att den svenska regeringen och utrikesledningen till fullo beaktar denna faras vidd och behjärtar nödvändigheten av att konflikten löses i folkförbundspaktens anda, vilket också med önskvärd tydlighet framgått av Eders Excellens' offentliga uttalanden över det världspolitiska läget, känna vi ett behov att å svenska kvinnors vägnar vädja till Eders Excellens att ej förtröttas i strävandet för världsfredens bevarande.

Vi hysa förväntningen, att den svenska delegationen vid folkförbundsförsamlingens stundande möte kraftigt understryker vikten av att samtliga stater följa folkförbundets grundprinciper och vi bedja Eders Excellens vara övertygad om att Ni, då Ni änyo går att inför internationellt forum hävda dessa principer, därvid följes av en stark opinion bland vårt lands kvinnor.

Fredrika-Bremer-Förbundet.

Förbundet för Sveriges K. F. U. K.

Allmänna Valmansförbundets Centrala Kvinnoråd.

Vita Bandet.

Sveriges Husmodersföreningars Riksförbund.

Svenska Kvinnornas Nationalförbund.

Sveriges Moderata Kvinnoförbund.

Folkpartiets Kvinnogrupp.

Yrkeskvinnors Riksförbund."

Ett står fast: kvinnorna måste äntligen vakna upp till ett positivt och effektivt fredsarbete. De måste skapa en opinion *mot krig, mot förödelse*. De bäva inför tanken, att deras barn skola leva i en ständigt krigshotad värld. Må de därför begagna *sitt* medborgarinflytande — liksom männen begagna *sitt* — begagna det för att få till stånd en annan tingens ordning. De måste börja med att uppfostra sig själva och sina barn i fredens och folkförsoningens anda, mot våld och hat!

Vägarna till målet äro många, de äro nationella och internationella, men tanken på det gemensamma ansvaret inför nutid och framtid må förena oss i alla länder till en bred kvinnofront! Mot KRIG! För FRED!

Det blev ej kvinnlig chef i Växiö.

Advokat M. Staël von Holstein.

DIREKTÖR HAR UTSETTS FÖR Växiö kvinnofängelset, och till befattningen har utsetts en man. Under lång tid har på grund av innehavarens sjukdom befattningen uppehållits på förordnande av män, och det var kanske därför icke att vänta, att någon av de kvinnliga assistenterna vid fängelset skulle kunna erhålla befattningen, då de ej kunnat förskaffa sig de formella meriterna, även om man hoppats, att Kungl. Maj:t i detta fall skulle med bortseende från detta förhållande hava förordnat någon av de sökande kompetenta kvinnorna. Fredrika-Bremer-Förbundet har tidigare hävdadt den uppfattningen, att en kvinna med erforderliga kunskaper och erfarenhet inom fångvården har särskilda förutsättningar att lösa uppgiften som chef för ett kvinnofängelset. Har man varit i beröring med kvinnliga brottslingar, haft tillfälle något lära känna det arbete bland fångarna, som utföres av de kvinnliga assistenterna och träffat kvinnor, som, utkomna från fängelset, stå inför svårigheten att åter taga fatt på livet och hört dem tala om sin fäng-

FALU=ÄTTIKA

elsetid, är man övertygad om att chefen på kvinnofängelset bör vara en kvinna.

Detta innebär intet underkännande av de manliga fångvårdsmännen, men lika olämpligt som det vore att förordna en kvinna såsom chef på ett fängelse för män, lika olämpligt är det att förordna en man såsom chef på ett kvinnofängelse.

Enligt behörighetslagen äro befattningar på fångvårdsanstalter såvida med tjänsten är förenad skyldighet att inom anstalten utöva ledning eller bevakning huvudsakligen av män förbehållna manliga innehavare. Utgången av denna chefsfråga visar, att det tydligen behövs ett motsvarande stadgande, förbehållande åt kvinnor dylika platser på kvinnofängelser.

Det är underligt, för att ej säga djupt nedslående, att behöva konstatera, att denna uppfattning ej ännu slagit igenom ens bland dem för vilka det borde vara självklart. Vaktfruarna vid Växiöfängelset ha nämligen i skrivelse till fångvårdsstyrelsen framhållit, att de visserligen tro, att en kvinna kan tillägna sig de för chefskap erforderliga kunskaperna, men att de betvivla, att en kvinnlig chef skulle kunna bemästra "de konflikter, som mången gång leda till stormiga uppträden och att erfarenheten skulle hava visat, att kvinnliga fångar vid blotta åsynen av den manlige fängelsedirektören låtit sig lugna i även mycket svåra fall".

De synas helt naivt tro, att det är chefens egenskap av man som varit anledningen till att han lyckats bemästra de konflikter som kunna hava förekommit och som de ej förmått undvika uppkomsten av! Veta de ej, att fasthet, ingivande tillbörlig respekt, lika väl kan finnas hos en kvin-

na och att det är den andliga kraften, oberoende av kön, som giver respekt och som kan bättre än fysisk styrka lugna upprörda känslor? De framhålla, att fångarna ofta utgöras av i ett eller annat avseende defekta personer och att det är härigenom lätt konflikter uppstå. Veta de icke, att på våra sinnessjukhus den manliga vårdpersonalen i allt större utsträckning utbyttis mot kvinnlig och att kvinnliga läkare där fyller sin plats likaväl som de manliga på både manliga och kvinnliga avdelningar. Nej, de synas icke förstå arten och innebörden av det arbete de just som kvinnor hava att utföra, och de hava genom sin skrivelse givit sig själva en inkompetensförklaring, som är sorglig.

MATHILDA STAËL VON HOLSTEIN.

Den kvinnliga fångvårdspersonalens uppträdande vid Växiöutnämningen kritiseras skarpt i tidningen "Norges Kvinder", där det bl. a. heter: "Det er slik optreden, som legger alt tilrette for motstandere av kvinnens fri rett til erhverv og stillinger". Det är meningslöst att resonera om "kvinnan" som ett kollektiv i avsaknad av de och de egenskaperna "endast för att hon är kvinna", säger tidningen och fortsätter: "Kvinner er individer, precis som menn er det, med sine individuelle evner".

Ord, som onekligen förtjäna att beaktas av alla kvinnor, som stå främmande för solidaritetens bud!

Moderskapshjälpen, denna av sjukkassorna administrerade hjälpverksamhet, beräknas för hela detta år representera ett totalbelopp av 2,5 milj. kr.

Under fjolåret uppgick totalsumman av den genom sjukkassorna lämnade moderskapshjälpen till 2.131.620 kr. Häre ingå i runt tal 1,18 milj. i moderskapsunderstöd, vilka genom sjukkassorna utgivits till ett antal av 39.554.

Trådställningar till lampskärmar

för alla ändamål. Individuella förslag tillverkas. I parti hög rabatt. Elektriska monteringar.

BRAVE, Vallingatan 21, Telefon 119587

Cyklar — elektriskt — radio — lampskärmar.

Skyddshemmen.

Skyddshemssakkunniga ha under sommaren framlagt första delen av sitt betänkande, vari föreslås en genomgripande omorganisation. Enligt förslaget skall två typer av skyddshem finnas: skolhem för yngre elever och yrkeshem för äldre, i regel förlagda till olika platser. För att erhålla en närmare orientering i det omfattande betänkandet har Hertha vänt sig till en av sakkunniga, direktör M. P e h r l i n g, Skrubba, vilken här intervjuades och framlägger åtskilliga kompletterande synpunkter i ämnet.

DET ÄR GIVET, ATT ALLMÄNHETENS intresse för skyddshemssakkunnigas utredning ökat på grund av den senaste tidens händelser inom skyddshemsvärlden, men dessa ha emellertid ej föränlett uppdraget, vilket i stället tillkom som resultat av ett par riksdagsmotioner häromåret. En anstaltsfostran för alltid med sig vissa svagheter, helt naturligt förresten, eftersom anstalterna aldrig kunna bli annat än surrogat för hem, och det gäller därför att söka så långt man kan, utjämna skillnaden mellan anstalt- och hemuppfostern. Samtidigt är det mycket viktigt, framhåller direktör Pehrling, att man i görligaste mån eliminerar denna fostrans risker. Ett medel, och kanske det effektivaste, anser jag därvid vara, att rationellt uppdelas skyddshemsklientelet med hänsyn till såväl ålder som själsegenskaper och avpassa uppfostringsmetoderna med hänsyn till det olikartade klientelet. Av den anledningen föreslås de sakkunniga ett radikalt avsondrande av de själsligt abnorma från de friska. Dessutom uppdelas de så att säga

Direktör
M. Pehrling.

normalt varnartade med hänsyn till ålder, varigenom de yngre, skolpliktiga få sin fostran på för dem avpassade skolhem och de äldre sammanföras på vad de sakkunniga vilja kalla för yrkeshem.

— För de yngre ha vi alltså föreslagit skolhem med plats för 20—30 elever och av mer intim karaktär samt belägna så nära föräldrahemmen, att ett samarbete mellan skolhemmet och föräldrahemmet kan påräknas — för övrigt ett betydelsefullt moment vid all anstaltsfostran — medan vi ansett det lämpligt, att de äldre eleverna överlämnas till nyupprättade yrkeshem, som, för att ge möjlighet till yrkesval inom hemmet, böra göras relativt stora och kunna inrymma ett elevantal på 50—60.

— Dessa yrkeshem skulle ge eleverna inte bara möjlighet till yrkesutbildning utan också till yrkesval, man skulle med andra ord gå in för mera individualiserade metoder. Som det nu är har man egentligen bara jordbruk och vid några hem dessutom ett hantverksyrke att välja på; enligt det nya förslaget skulle man åtminstone ha fem olika yrkesgrenar till sitt förfogande. Genom skolhemmen, där första grunden lägges, och dessa föreslagna yrkeshem, där givetvis åldersskillnaden också bör tagas hänsyn till — det gör man lämpligen genom uppdelande av varje yrkeshem

DRICK RAMLÖSA

Sveriges förnämsta naturligt alkaliska vatten.

Äkta endast med vidstående varumärke på etiketten.

i två elevhem — hoppas vi kunna nå den del av den asociala ungdomen, som genom fostran och yrkesutbildning skall kunna återvinnas åt samhället. Till varje yrkeshem är det meningen att en psykiatriker skulle knytas för att undersöka eleverna vid intagningen och i övrigt ge råd vid deras fostran. Av detta samarbete mellan läkaren och pedagogen vänta vi oss goda resultat. När det gäller skolhemmen, skulle man också ha tillgång till en psykiatriker, särskilt då beträffande de så kallade tveksamma fallen, där en läkares observation är önskvärd. Vid de fall, då skol- och yrkeshemmen kanske ej kunna anses vara lämpliga observationsplatser, ha vi föreslagit upprättandet av en särskild gemensam observationsavdelning för hela landet.

För de kvinnliga skyddshemmen förslås mindre förändringar. Man har nämligen ansett, att bristerna i dessas organisation inte är lika framträdande som ifråga om pojkhemmen. Men också för flickor skola två olika typer hem finnas: skolhem för dem som äro under femton år och hemskolor för de äldre. Utbildningen föreslås liksom nu få i huvudsak huslig karaktär. Dessutom förutsätta de sakkunniga att ekonomisk hjälp skall anslås vid fortsatt utbildning efter utskrivandet där så kan anses lämpligt.

Direktör Pehrling betonar slutligen, att övergången från det gamla systemet till det nya måste ske smidigt och successivt: det går inte an att flytta de nu intagna eleverna som schackpjäser. Till sist framhåller han, att samhället, när det tvångsinternerar unga människor just under den tid då dessa skola utbildas sig och skapa sig en framtid, också har skyldighet att be-

reda eleverna så god fostran och utbildning under interneringstiden, att de vid utskrivandet må stå väl rustade att upptaga kampen för tillvaron. — Enligt min uppfattning, tillägger han, utgör en god yrkesutbildning utöver beredande av försörjningsmöjlighet det bästa karaktärsdanande medel skyddshemmen ha till sitt förfogande.

Och nu äro sakkunniga i färd med att göra förarbeten till andra delen av sitt betänkande, som kommer att röra skyddshemmens förebyggande verksamhet och en mera betryggande eftervård, personalens kvalifikationer och det inre livet i skyddshemmet. Man hoppas bli klar med det hela till riksdagen 1936, som sedan har att taga ställning till dessa viktiga och aktualiserade spörsmål.

Ett kvinnornas representantmöte "Ned med vapnen i alla länder" har hållits den 1 september i Auditorium under tillslutning av c:a 700 personer. Mötet var det synliga resultatet av det kvinnornas vapenlösa uppror mot kriget, som av Tidevarvet startats efter en vädjan från Amelie Posse-Brázdova. 75 representanter hade utsetts av de 20.000 kvinnor, som genom skriftligt förrättad valhandling visat sig gilla idén. De fyra inledarna voro dr Naima Sahlbom, fru Signe Höjer, fröken Kerstin Hesselgren och fru Elin Wägner. En resolution antogs, vari det bl. a. hette:

"Avrustning är en förutsättning för världsfred. Vi kräva att den ajournerade avrustningskonferensen snarast inkallas, återupptar sitt arbete och genomdriver ett fördrag om verklig nedrustning med internationell kontroll som ett första steg mot universell avrustning."

Att för Nationernas Förbund framlägga resolutionen utsåg representantmötet en delegation, bestående av dr Ada Nilsson, dr Naima Sahlbom, fru Elin Wägner, dr Andrea Andréen-Svedberg, fru Signe Vessman, fru Hulda Flod, redaktör Carin Hermelin, fröken Anna T. Nilsson och fru Flory Gate.

TANDKLINIKEN

Södermalmstorg 4¹

Mottagningar: vardagar 10—1, 5—8, lördagar

10—5. Annan tid efter överenskommelse.

KOSTNADSFRI RÄDFR. BILLIG TANDVÅRD.

Telefon 40 77 10. — Leg. tandläkare.

Glöm ej ÅHLBERGS

Bryggaregatan 7, om Ni behöver
möbler, mattor, armatur,
barnvagnar m. m.

Förmånliga avbetalningsvillkor. 23 04 75.

Signe Wennberg:

Vägarna att nå de unga.

I ALLT VÅRT HANDLANDE OCH låtande lever vi människor inte endast i nutiden utan kanske än mer i framtiden. Det är gott att kunna sätta in med all kraft och allt intresse i det, som nu är, i stundens och dagens liv, men det är viktigt, att man på samma gång ser framåt.

En släkts framtid är dess ständigt nya generationer. Ett lands framtid är den uppväxande ungdomen. För att ideella strävanden skola bäras vidare, måste man få ungdomliga idébärare, eljest faller arvet dött till marken. — Kvinnorörelsen har vunnit stora framgångar — den har viggat synkretsen, den har skapat nytt liv, den har givit mänskligheten kultiverade, självständiga, arbetsföra, klarsynta och kloka kvinnor. Den har skapat en frigjord kvinnotyp med krav på eget människovärde. Vi, som nu äro vuxna, ha fått uppleva kampen och — segern. De unga ha endast upplevt segern, skördat vinsterna. De veta föga om motståndet, orättvisorna. De stå lugna och säkra på sin erövrade rätt. De gå in i verken, arbetsområdena, jämsides med männen, de leva ett lika fritt och eget liv som männen, de studera sida vid sida med männen och ta sin rätt härtill som en självklar sak. Och väl är det, ty denna naturliga utgångs-

punkt är den enda riktiga, den enda hämningsfria. Den ger nutidens unga kvinnor en oskattbar gåva.

Sätta de värde på den? Något, som man fått utan kamp, tar man som något självklart. Det ligger en fara häri. Det kan hända, att den unga kvinnan tar alla fördelarna men ej möter upp mot kraven, som ställas på henne. Hon tar friheten, arbetsrätten, tar ut den självklart och hänsynslöst, utan tanke på vad hon är skyldig att ge. Samhället kräver hennes kraft, hennes insats. Hur skall vi lära henne att förstå detta?

Den förening, som framför alla andra är kvinnorörelsens fanbärare, som hjälpt kvinnorna till vad de nu äga, som står på deras rätt och vill lära dem deras plikt — det är F.-B.-F. Förbundet är medlet för att nå målet, och det mål, som vi nu sträva till är, att kvinnan skall värdigt och starkt intaga sin plats i samhället, kräva sin rätt och göra sin plikt.

För att en förening skall vara stark och bärande, måste i dess leder fylka sig ungdomliga skaror. De äro dess framtid. Vi se oss omkring i våra kretsar, och vi känna, att vi måste mer än någonsin sätta in vår kraft på att väcka dessa unga till intresse och entusiasm för vår sak, för vår förening. Hur skall detta ske? Jag skulle vilja dela upp mina synpunkter enligt två linjer, som egentligen bli en fortlöpande linje så småningom. Den första kallar jag inriktningen under uppväxtåren, och den andra: vägarna att nå de unga, när de börja bli färdiga samhällsmedlemmar.

Välsorterat lager av alla slags Snörmakerier, såsom Band, Snören, Tofsar, Fransar, Belysningsarmatur m. m., m. m.

UTSTÄLLNING och BUTIK

Klarabergsgatan 52, Stockholm.

Telefon: 21 96 96 och 11 37 96.

Inriktningen under uppväxtåren.

Vi veta alla, hur oändligt lätt påverkbar ungdom är i uppväxtåren, och därför ha de, som komma i närmare kontakt med dem, stora möjligheter att rikta in dem, så att säga. Först ha vi hemmen. För flickan, den blivande kvinnan, är det av grundläggande betydelse, hurudan moderns ställning är i hemmet, om hon värdesättes och uppskattas som en självständig varelse eller ej. En mor med levande samhällsintressen, med förmåga att förstå tiden och att följa sina barns trevande försök att reda upp livet och dess problem, med verkliga kunskaper icke minst, som gör hennes omdöme värt att höra, en sådan mor lägger en grund i barna- och ungdomssinnet, som blir god att bygga vidare på.

Så ha vi skolan. Här öppnar sig oändliga perspektiv för dem som vilja se sin gärning som ett led i barnets utveckling, dem som vilja fostrade unga till dugande samhällsarbetare, och som förstå att finna kontakten med det unga sinnet. I all undervisning kan ges impulser, entusiasm, kunskap. Ett rikt arbetsfält för dem, som älskar ungdom och sitt samhälle. Till sist ungdomens egna intressesfärer, deras föreningsliv av skiftande slag. En ansvarsfullt ledd scoutrörelse t. ex. väcker och lär ungdomen praktiska och etiska ting, som skapar samhällsanda och fosterlandskärlek. Ungdomens tidiga politiska intresse kan ledas klokt och ge dem mycken och god samhällskunskap.

Efter skolåren komma ofta utbildningsår, då goda krafter kunna nå de unga. Allt lärarfolk vid utbildningsanstalter borde väckas till insikt om sin plikt. Det är ofta en tid i de ungas liv, då allt mänskligt väcker intresse och då speciellt de unga

kvinnornas samhällsmoderlighet vaknar.

Upplysningsbyråer och diskussionsklubbar betydelsefulla medel.

När så de unga flickorna börja bli färdiga samhällsmedlemmar, när de söka sin väg i samhället, när de börja bli röstberättigade — på vilka vägar skola vi då nå dem? En sådan väg, som jag livligt arbetat för sedan 12 år tillbaka och försökt intressera kretsarna för, är inrättandet av yrkesupplysnings- och rådgivningsbyråer inom kretsarna. En sådan byrå bör vara en väg att låta ungdomen lära känna Fredrika-Bremer-Förbundet. Den ger något av värde i rätta ögonblicket. Den blir ett stöd och en hjälp. Jag kan ej här skildra, hur vår byrå i Hälsingborg arbetar, men jag vill påpeka de två linjer, som under årens lopp utkristalliserade sig, nämligen den rena yrkesrådgivningslinjen och den sociala upplysningslinjen genom föredrag för ungdomar. Dessa sociala föredrag stå numera öppna för all ungdom.

En annan väg, som jag gång på gång betonat vikten av, är anordnandet av diskussionsklubbar inom kretsarna. Glädjande nog tycks intresset börja vakna litet varstans i vårt land. Behovet av samhällskunskap, av formell träning, av en mötesplats, där man får detta i god kamratlig anda och i fritt umgänge, har länge varit stort. Om F.-B.-F.-kretsarna komme underfund med vilket betydelsefullt arbetsområde detta är, skulle det snart icke finnas en krets, som ej hade en sådan diskussionsklubb. Den blir också ganska snart en naturlig mötesplats för alla åldrar; särskilt de unga känna sig lockade av det praktiska arbetet i en dylik klubb samt av det trevliga, naturliga sätt, varpå kunskap vinnas

Sätter Ni värde på *verkligt läckert bröd*, bakat av de allra bästa ingredienser, *verkligt gott kaffe*, som Ni kan dricka i en *verkligt trivsamt miljö*? — Gå då till

Vete-Katten • Sture-Katten

Kafferum Klara N:a Kyrkogata 26,
Kungsgatan 55. Tel. 20 84 05.
Sturegatan 5. Tel. 21 58 81.

Kaffebröd, Kakor, Bakelser, Tårtor och bakverk av alla slag, även Matbröd.
Kaffe med dopp 55 öre. — Smörgåsar. — KAFFEREP ANORDNAS.

där. Klubben blir också ganska snart en källa till glädje för olika yrkesutövare. Man känner sig ej längre så isolerad — man blir bekant med så många olika verksamhetsområden, man får fläktar från andras arbetsfält. Vår klubb gjorde under våren ett första trevande försök att inbjuda kvinnor från olika yrken till en enkel och trevlig samkvämsafton — och jag tror, att vi tyckte försöket slog väl ut och manade till efterföljd.

På många andra sätt kunna kretsarna arbeta för att försöka nå och intressera unga människor. Vi ha under årens lopp haft kurser i alla upptänkliga ämnen, och en del av dessa ha särskilt tilltalat de unga. Kanske är en dylik kurs den första bekantskapen med F.-B.-F., och snart finner man, att man får mycket, mycket mera i denna förening. Kurser i språk, konsthistoria, praktisk lagkunskap, nationalekonomi, etiska spörsmål — allt lockar och giver i utbyte.

Stockholmskretsens Fredrika-Bremerskola synes mig vara ett utmärkt föredöme för kretsar, som kunna slå in på den vägen. I andra städer än Stockholm skulle givetvis ämnet samhällskunskap med fördel kunna upptas i en dylik skola eller kurs som kanske blir det ämne, som gäve den unga mest i utbyte.

Genom ungdom till ungdom!

Då man söker efter vad som kan slå broar till de unga från F.-B.-F., granskar man naturligtvis föreningens arbetsområden för att finna dem, som närmast äro till för ungdomen. De äro: stipendieinstitutionen och förbundets skolor. Vi ha så många gånger talat om behovet av att våra länsfonder ökades regelbundet. Låt

oss då göra detta mera konsekvent, men låt oss använda ungdomen, så att den får kunskap om förbundets stipendier och vad som göres för dem genom dessa, och så att den får hjälpa till med att arbeta för fondernas ökande! Mitt förslag är: låt ungdomen göra stipendieaftnar i kretsarna — vi vinner två ting: stip.-inst. blir känd av många, många fler — kassan blir stärkt. Genom ungdom till ungdom!

Förbundets skolor ha genom den utomordentliga filmen blivit mera allmänt kända på sistone. Men jag tror, att vi genom enkla medel skulle kunna ständigt hålla intresset vaket för dessa verksamhetsområden. Jag tar mig friheten att framlägga förslag om vackra bildserier från skolorna, utökade med statistiska tabeller, uppgifter på kurser, fordringar för inträde m. m., vilka skulle tillhandahållas kretsarna, för att dessa i sin tur skulle kunna ge sina medlemmar ständig, synlig kunskap om förbundets arbete för de unga kvinnorna.

En annan väg, som också skulle få unga kvinnor att känna samhörigheten med oss, har jag länge haft i tankarna — och det är att försöka hjälpa unga, yrkesutövande kvinnor att bli kända. F.-B.-F.-kretsarna skulle mycket lätt kunna öppna sina aftnar för dessa yrkeskvinnors alster, ordna en liten utställning då och då, kanske kunde utställaren få en kvart eller tjugo minuter av kvällen till att ge en liten exposé av sitt yrke eller sina alster. Kanske kan förbundet på så sätt i rätta ögonblicket ge ett handtag, som blir värdefullt för livet. Förslaget går vidare till kretsarna.

Edw. Berggrens Elevatelier

David-Bagares gata 9-11 3 tr.
Stockholm.
Tel.: 104533. Privat 205533.

Teckning. Målning.
Elever mottagas under hela
studieåret.

F.-B.-F:s

Mellem slagene på Hov. Fr. v. adv. Stjernstedt, rektor Kullgren, frk. Laurell, fru Dyrssen, frk. Langenheim, frk. von Plomgren, fru Petrén, frk. Thorstenson, sittande fruor Ohdner och Quensel.

EN MER IDEALISK SAMLINGSplats för Fredrika-Bremer-Förbundets årsmöte än Östersund kan inte gärna tänkas. Vackra omgivningar, en ypperlig samlingslokal, goda arrangörer och framför allt en charmant och gästfri värdinna och landshövdingska, som gjorde årsmötet 1935 till lika givande, som angenä-

ma och minnesrika dagar. 47 medlemmar (varav en manlig) representerande 24 kretsar hade mött upp till Jämtlands huvudstad, och hälsades i Hovs ståtliga gillessal välkomna av Östersundskretsens ordf. fröken Gerda Ljunggren, som i sitt tal manade drog upp en liknelse mellan ett medeltida jämtländskt kvinnoöde och den nuvarande generationens strävanden. Sedan förbundsordf. fru Lizinka Dyrssen tackat för välkomsthälsningen, förklarade hon årsmötet

En sak, som är mycket viktig, är naturligtvis, att se till att man i styrelserna lämnar plats åt unga krafter. Det får ej bli stagnation i en styrelse, efter hand skall ungdomen rycka in. En enda ivrig, intresserad ung människa i en styrelse drar med sig många av sin egen åldersgrupp i intresserat arbete för föreningen. Överhuvud taget skall man försöka använda unga krafter i föreningens tjänst. Det finnes så många villiga, duktiga, unga människor, som inget hellre önska än att få hjälpa till i praktiskt arbete, i organisationsarbete, överhuvud taget i allt, där deras entusiasm och arbetsvilja kan komma till användning. Låt oss se till, att vi använda dem!

Till sist några avslutande, samlade ord. Kanske kan någon tycka, att

problemet alltför mycket har blivit, hur vi skall få in de unga i vårt förbund. Men det är avsiktligt. Min inställning är denna: F.-B.-F är förmedlaren. Förbundet skall till ungdomen förmedla Fredrika Bremers egen anda: kampandan för det, som är sant och rätt, med känslan med dem som lida, arbetsglädjen i samhällets tjänst. Kan vi vara de, som ger en ung människa en sådan inställning till livet, kan vi hjälpa henne att finna något intresse i arbetet för osjälviska syften, kan vi visa henne på hennes plikter att ingripa, där orättvisa råder, kan vi få henne att i glad vilja offra sig i samhälleligt arbete, ja, då menar jag, att vi med glädje och tillförsikt vågar se framtiden an, ty arvet kommer att väl förvaltas.

Arméhanddukar 86 cm.

långa, hellinne, fällade, med hängare, nästan outslitliga, passande till såväl köks- som toilethanddukar, pris endast 6:50 duss. 3 duss. fraktfritt.

Oskarssons Lager, Kungsg. 70, Sthlm.

PRIMADENTO
prima tänder

årsmöte i Östersund.

öppnat. Till v. mötesordf. utsågos rektor Thyra Kullgren och dr Hanna Rydh Munck af Rosenschiöld samt till sekr. fröken Ida v. Plomgren och fru Ruth Schürer von Waldheim.

Av förbundsstyrelsens medlemmar och suppleanter närvaro fjorton, nämligen ordinarie fruar L. Dyrssen, A. Gierow, M. Lundgren, E. Quensel, dr H. Rydh, rektor T. Kullgren, fröknar I. von Plomgren, A. Thorstenson och suppl.: advokat R. Stjernstedt, fröken G. Langenheim, fruar E. Odhner, E. Lovén, T. Petré, I. Rosenqvist.

Från kretsarna hade följande representeranter infunnit sig: B o r å s: fru E. Bohlin; F a l k ö p i n g: fru T. Koch, frkn R. Gustafsson; G ä v l e: fruar A. Klingberg, G. Modén; G ö t e b o r g: rektor T. Kullgren; H a l m s t a d: frk A. Ljungberg; H ä l s i n g b o r g: rektor S. Wennberg, dr A. Gierow, fruar A. Gierow, E. Stibe; K a r l s k r o n a: fru A. Bergstrand; K a r l s t a d: fru E. Lovén; L i n k ö p i n g: fru M. Muscat; L u n d: fruar T. Petré, A. Mjöberg, K. Mortensen, fröknar M. Beijer, I. Westdahl; M a l m ö: fruar E. Quensel, E. Berggren, L. Lovén, A. Nordenstedt, T. Schartau; M a r i e s t a d: frk G. Langenheim, fru G. Magnell; N y k ö p i n g: fru E. Eriksson; S k e l l e f t e å: fru M. Utterström; S t o r k h o l m: fröknar E. Ekström, E. Kleman, S. Laurell, I. von Plomgren, A. Thorstenson, advokat R. Stjernstedt, fruar K. Hjelmqvist, E. Odhner, M. Ramsjö, R. Schürer von Waldheim; S t r ä n g n ä s: fru I. Rosenqvist; S u n d s v a l l: fru M. Strömberg; U d d e v a l l a: frk G. Månsson; U m e å: lektor S. Hallström; V a r b e r g: fru M. Lundgren; V ä x i ö: rektor E. Lundgren; Y s t a d: frk E. Strandberg; Ö r e b r o: rektor M. Grönvall, fru L. Skoglund; Ö s t e r s u n d: frk G. Ljunggren, fru V. Heilborn.

Kretsrepresentanternas rapport

följde härpå och gav en nära nog allomfattande blick över vad som sig tilldragit haver under det gångna året inom föreningens stora och små lokalavdelningar — en klar och mångsidig exposé över förbundets skiftande gärningar och mål. Å förbundsstyrelsens vägnar riktade fru Dyrssen ett varmt tack för det arbete, som nedlagts och hoppades, att den durton, som genomströmmade redogörelserna, alltid måtte ljuda.

De ekonomiska frågorna utgjorde programmets nästa punkt. Styrelsen beviljades decharge. I den ordinarie kassaförv. adv. Mathilda Staël von Holsteins frånvaro genomgick fröken Axianne Thorstenson den ekonomiska planen för årets verksamhet, vilken godkändes.

Efter en kort lunchpaus hölls mötets första föredrag av fru E b b a O d h n e r, som i sitt anförande framlade både föräldrarnas, lärarnas och elevernas syn på problemet de stora skolklasserna. Ett skriftligt uttalande i frågan, avsett att överlämnas till ecklesiastikministern och skolöverstyrelsen, förelades mötet och återfinnes på annat ställe i detta nr. I den under dr Rydhs ordförandeskap följande diskussionen gjordes en del både sakliga och temperamentsfulla inlägg från såväl lärare- som föräldrahåll. Dr Arvid Gierow, Hälsingborg, underströk det väsentligaste i önskemålen, men ville göra några mindre justeringar i uttalandet. Rektor Marta Grönvall, Örebro, vittnade om svårigheten att nå kontakt mellan lärare och elever i stora klasser, en svårighet som icke minst barnen själva lida av. Kan ske kan något göras genom dessas

Stilfulla, moderna Möbler

Billiga priser. Kredit ordnas.

Möbler tillverkas efter ritning.

Axel Bolinders Eftr.

G:la Brögatan 19, Stockholm.

påverkan av föräldrarna, menade rektor Grönvall. Fru Anna Nordensstedt ansåg att inledaren i någon mån överskattat sakens betydelse och menade att roten till det onda ligger i examenshetsen. Inlägg i diskussionen gjordes vidare av bl. a. rektorerna Kullgren, Wenberg och Stenudd, vilka i huvudsak höllo sig till fru Odhners synpunkter.

Gemensamt årligt arbetsprogram för kretsarna

var dagens nästa diskussionsämne, som vid ett intressant och sakligt anförande inleddes av fröken Axianne Thorstenson, som ansåg, att det både kunde bli till en hjälp för kretsarna och till betydelse för förbundet om man årligen kunde enas om en eller flera gemensamma arbetsuppgifter. I förhållande till det planlagda programmet skulle dock för kretsarna råda en viss "frihet under ansvar". Tal. förordade att endast ett fåtal punkter upptogs pr år, men dock alltid helst aktuella problem, som fordrade omedelbar lösning. Förslagsvis nämndes för det kommande arbetsåret verkande för ökad kvinnorepresentation i andra kammaren, opinionsbildning för mindre skolklasser, stipendieinstitutionen samt försök att intressera den kvinnliga ungdomen för F.-B.-F. och dess syften.

I den följande livliga diskussionen var man tämligen överens med fröken Thorstenson om det årliga arbetsprogrammets vara, men däremot skiftade meningarna evad det gällde dess bestämmande och innehåll. Fru Schürer von Waldheim öppnade diskussionen och ansåg att

års mötet skulle varje gång besluta om nästa års gemensamma frågor då remittering till kretsarna bleve alltför omständigt, vilken åsikt röntes både med- och mothåll hos de andra debattörerna. Beträffande den föreslagna arbetsuppgiften: Verkande för ökad kvinnorepresentation inom andra kammaren framhöll några talare bl. a. fröknar Langenheim och Klemans dess nödvändighet, varemot andra bl. a. rektor Grönvall och fru Mortensen ansågo att F.-B.-F. endast med stor svårighet kunde taga upp ett ämne, som tangerade politik. Fröken Thorstenson replikerade med att tala om hur hon tänkt sig att saken neutralt men ändå effektivt skulle kunna ordnas och gav exempel från stockholmskretsens arbete. — Under diskussionen framkommo ytterligare förslag till arbetsuppgifter i bl. a. hembiträdenas pensionering. Man enades emellertid om att upptaga de tre av tal. föreslagna ämnena: stipendieinstitutionen, ökad kvinnorepresentation och mindre skolklasser.

Den arbetsamma delen av första mötesdagen var härmed tillända. Den älskvärda Östersundskretsen bjöd så deltagarna på utfärd med kaffe till Frösön, där både sør- och norrlänningar fingo njuta av en hänförande utsikt över snöiga fjälltoppar och en stämmingsfull konsert i Frösö gamla vackra kyrka. Som värdig avslutning på en givande dag kom så den ståtliga supén på Residenset, där värdinnan dr Hanna Rydhs spirituella välkomsttal formade sig till en varning till kvinnorna att inte uppgiva de rättigheter och positioner som de nu återvunnit efter att flera tusen år f. Kr. ha ägt och senare förlorat dem.

Föreningen Handarbetets Vänner

Stiftad 1874

Möbeltyger, mattor, gardiner och broderier. Renoveringar. Skolor för utbildande av vävlärlarinnor och textila konsthantverkare

Stureplan 2, Stockholm, tel. 60 48 63

Bispgårdens pepparkakor

(Tunna lunchpepparkakor)

Delikata - Hållbara, Kr. 1:60, 1:—

tillverkade efter ett gammalt recept av

KARSTENS BAGERI

Stockholm.

Kungl. Hovleverantör. Firman Grundad 1820.

Kvalitet - Valuta.

Andra mötesdagens förhandlingar

inleddes med styrelseval, varvid valkommitténs förslag följdes.

Till förbundets ordförande omvaldes enhälligt fru Lizinka Dyrssen, Stockholm. Övriga ledamöter i styrelsen blevo: rektor Maria Aspman, fröken Eva Fröberg, rektor Anna Sörensen och fru Ebba Odhner, samtliga i Stockholm, fru Astrid Gierow, Hälsingborg, dr Rut Grubb, Växjö, fru Elsa Lovén, Karlstad och fru Torborg Petrén, Lund. Från föregående år kvarstående i styrelsen äro rektor Thyra Kullgren, Göteborg, fröken Ida von Plomgren, advokat Mathilda Staël von Holstein, fröken Axianne Thorstenson, samtliga i Stockholm samt fru Fanny Björkman, Norrköping, fru Maja Lundgren, Varberg, fru Gertrud Rohde, Visby och dr Hanna Rydh, Östersund. Till styrelsesuppleanter omvaldes dr Gulli Pauli, aktuarie Hedvig Dernby, fru ar Astrid Levisson, Göteborg, Ellen Tiselius, Linköping, Inga Rosengqvist, Strängnäs. Dessutom nyvaldes fru Elsa Malmroth, dr Gerda Kjellberg, Stockholm, samt fru Edith Berggren, Malmö, fru Me-la Strömberg, Sundsvall, och fru Ragnhild Garby, Borås.

Dr Karolina Widerström och fru Gertrud Törnell, Stockholm, fru Elisabeth Quensel, Malmö, fru Stina Rodenstam, Hudiksvall och fröken Ingeborg Öquist, Umeå, vilka alla tidigare tillhört styrelsen, hade undanbett sig återval.

Till revisorer valdes fru Dorthe Hübner, aukt. revisor Sven Nissvandt och fröken Helena Carleson, Stockholm med dir. Mauritz Carlsson, fröken Louise Palander och fru Elisif Théel som suppl.

I kommittén för lagfrågor omvaldes dr Alexandra Skoglund, advokaterna Mathilda Staël von Holstein, Ruth Stjernstedt och Märta Wikström samt fröken Axianne Thorstenson och fru Gertrud Törnell.

Redaktionskommitté för Hertha: fru Karin Fjällbäck-Holmgren, fröken Axianne Thorstenson och fröken Ida von Plomgren samt Herthas red. Margareta von Konow.

Mötet beslöt förlägga nästa årsmöte till Stockholm på tid som senare skulle bestämmas.

Rektor Kullgren uttalade ett varmt tack till dem, som under året lämnat styrelsen, särskilt då till dr Widerström och fru Gertrud Törnell,

Dr Hanna Rydh och hennes lilla dotter i jämtlandsdräkt.

till vilka bägge hälsningstelegram avsändes. Även till den på mötet närvarande fru Quensel riktade fröken Kullgren några tacksamhetens ord för gott arbete. Fru Quensel tackade för gott samarbete och från fru Törnell upplästes följande skrivelse:

”Att skiljas från arbetet inom Fredrika-Bremer-Förbundets styrelse och förvaltningsutskott kan väl aldrig för någon ha varit lätt. Att lämna det efter att ha varit med i 21 år, gör ej skilsmässan mindre svår. Dock — när man som jag därvid obönhörligen stiger in i ålderdomens land — hur många goda, vackra, roliga minnen har ej förbundet givit mig med på vägen, hur många älskvärda, överseende vänner och kamrater, har jag ej där fått. För mig har denna tid ända in i det sista varit en skola. Att tillsammans med kunskapsrika, kloka, klarsynta människor få dryfta och reda ut de mångfaldiga slag av frågor och ärenden, som bli förbundet förelagda, att få följa kretsarnas glada, intresserade arbetsvilja, byråttjänstemännens påpasslighet och kunnighet, icke att förglömma den raska journalisttakten hos Herthas redaktör — att ha upplevat allt detta är och förblir för mig en källa till outplånlig tacksamhet och glädje. Ej mindre tackar jag för den myckna personliga vänlighet, som visats mig, — ja, tusen, tusen gånger tack till alla!

Visst ha vi grälät ibland i förvaltningsutskottet och i styrelsen, men det är förunderligt med den saken, att jag har en känsla av att vi efteråt varit nästan mera sams än någonsin. Och hur skulle det egentligen kunna vara annorlunda. Ty vi alla, som höra förbundet till, vi måste mer

Hultafors Fysikalisk-Dietisk-Kuranstalt 1,000 fot över havet

Behandling av reumatiska åkommor, nervsjukdomar, mag- och tarmlidanden samt andra kroniska sjukdomar. Alla moderna badformer, elektricitetsbehandling och massage. Individuell diet. Vegetarisk och blandad kost. Helpension. Begär utförligt prospekt. Moderata priser. Inga dricks. Överläkare: Dr: E. Garby. Postadr. Hultafors. Tel. Borås 695, Rävlanda 68, Hultafors 16. Under samma regim: Nyhyttans Badanst. Järnboås, öppen hela året, Ekebyholms Badanst. Rimbo, öpp. sommarm., Sthlms Fysik. Kuranst. Humlegårdsg. 18.

eller mindre medvetet känna betydelsen, ja, jag skulle vilja säga lyckan av att i Fredrika-Bremer-Förbundet äga ett forum, som icke endast vill, utan som det åligger att förutsättningslöst och sakligt, utan politiska hänsyn fatta sina beslut och säga ut sin mening. Jag skulle vilja ropa ut till varje kvinna i Sveriges land att genom anslutning till förbundet vittna om betydelsen för dess strävanden.

Den enskilda människan åldras och vissnar bort. Men Fredrika-Bremer-Förbundet måste i oavslutlig förnyelse få leva för fortsatta strider och segrar, med vördnad för de framsynta andar, som givit det dess gestaltning, i förståelse för tid som är, med blicken riktad mot framtiden."

Rektor **Signe Wennberg**, Hälsingborg, inledde så diskussionsämnet:

Hur intressera den kvinnliga ungdomen för F.-B.-F. och dess syften?

Hennes tal, av vilket hon gjort ett sammandrag, som återfinnes på annan plats i detta nr, formade sig till en vacker tro på förbundets uppgift att till ungdomen förmedla arbetsglädje i samhällets tjänst. För det givande, stimulerande anförandet, som bl. a. visade hälsingborgskretsens otroliga energi och förmåga, tackade rektor Kullgren. I den därpå följande diskussionen framkommo åtskilliga värdefulla förslag och synpunkter.

Förslag till biträdande av den s. k. **Montevideokonventionen** i önen framlades å styrelsens vägnar av fröken Thorstenson, varefter

följande resolution antogs:

"Enär vi önska, att kvinnor principiellt skola tillerkännas samma rättigheter och skyldigheter som män i alla länder och inom alla verksamhetsområden, stödjå vi härmed Montevideofördraget, undertecknat i december 1933, och uppmana förbundsfrösamlingen att antaga det såsom följer:

De undertecknade staterna överenskomma att efter ratificering av denna konvention män och kvinnor skola hava samma

rättigheter i de territorier, som tillhöra respektive länders jurisdiktion."

Det offentliga mötet i befolkningsfrågan,

som årsmötet utlyst samma dags e. m. hade till inledare adv. **Ruth Stjernstedt** och dr **Gunhild Söderbaum**, vilka ur respektive juridisk och medicinsk synvinkel skärskådade det aktuella problemet. Adv. Stjernstedt utredde de åtgärder, utredningar o. dyl. som vidtagits i statligt och kommunalt häseende och uppehöll sig särskilt vid bostadsfrågan för barnrika. Dr Söderbaums anförande koncentrerade sig kring den förebyggande mödra- och barnavården. I den följande diskussionen framhölls tydligt svårigheten att hjälpa på rätt sätt. Dr **Gierow** lämnade en intressant redogörelse för Sociala byråns i Hälsingborg verksamhet och citerade den nye medicinalstyrelsechefens yttrande, att de bäst använda miljoner vore de, som gåve varje svenskt barn möjlighet att äta sig mätt åtminstone en gång pr dag.

Efter denna diskussion var årsmötet till ända.

I innerliga ord tackade förbundsordföranden fru Dyrssen värdfolk och deltagare, minnande om den vackra sak som F.-B.-F. tjänar till icke endast kvinnornas utan framförallt mänskighetens gagn. Ordf. avtackades av fröken Kullgren och så återstod endast det 51:sta årsmötets festliga epilog, en jämtländsk kultur-afton med skicklighet och smak regisserad av dr Rydh, som själv till slut livligt hyllades och blomster-smyckades.

Intressanta, stimulerande dagar i vacker kulturbygd, det är facit av 1935 års möte i Östersund.

MARGIT MUSCAT.

Nyhyttans Badanstall

Belägen 600 fot över havet i vacker Bergslagsnatur. Barrskogsluft. Nya badavdelningar med behandling av ischias, reumatism, nervlidande, högt blodtryck m. m. **Sködsborgsmetoden**. Vegetarisk och blandad kost. Ett 20-tal moderna rum med varmt och kallt vatten, w. c. och värmeledning. Pensionärer mottagas. Ned-satta priser 1 septembe-r-1 juni. Begär prospekt. Adress: **Järnboås. Telefon 13.**

På nachspiel i Norge.

EFTER F.-B.-F:s STÄTLIGA ÄRS-möte företog en del av oss en utfärd till Åre och Storlien. Fyra av oss fortsatte därifrån till Trondheim. I Östersund hade vi gått och huttrat i kölden. Här i Trondheim mötte oss full sommar. Syrén och gullregn blommade i trädgårdarna och barnen badade i fjorden. Små båtar kilade ut och in för att föra passagerarna ut till omgivningarna.

Vi måste naturligtvis först se dômen, som aldrig blir färdig. Hela fasaden är belamrad med byggnadsställningar. Man sätter upp en serie bilder i kroppsstorlek där på en fris. Nathan Söderblom står där redan i sällskap med några andra kyrkans tjänare. Efter dômen bese vi staden spårvägsledes, vilket inte alls är dumt, när man ej har lång tid på sig.

Bondeheimen är ett propert hotell och lägger vi sedan till, att Munkolmen ute i fjorden, där Peder Griffenfelt satt fången i 18 år, ger oss en doft av historia, tro vi, att våra huvudintryck av den nordliga metropolen äro deklarerade.

Sedan delar truppen på sig. »Karlstad med make» far direkt söderut, medan »Strängnäs», »Uddevalla» och »Malmö» stiger ur i Kongsvoll. Här möter oss (910 m. ö h.) för första gången den verkliga ödemarken. Stationshuset och Kongsvolls fjeldstue är de enda hus vi kunna se. Men Kongestigen går här fram genom Gudbrandsdalen. Den är numera en mycket trafikerad bilväg. Den gamla ridstigen där kungarna färdades från och till kröningen i Trond-

heim, lär ha gått litet högre upp på sluttningen. På Fjeldstuen är man just nu »mellem slagene» i färd med att putsa upp utan och innan. Denna plats är verkligen en förbryllande blandning av gammalt och nytt, både ute och inomhus. Man har fullt moderna ekonomibyggnader och en ladugård, som är tip-top. Men ute på de olika härbärgena gror gräset på torvtaken. Mellan två av byggnaderna har man anlagt en tennisbana. Inomhus ser man också samma blandning av modernt och antikt. Men här är »hygge», och det har nog också prins Eugen, Björnsterne Björnson m. fl. notabiliteter tyckt, som nu skåda ned på oss från de upphöjda platser, där deras konterfej, med vänliga dedikationer, blivit placerade. Vi skulle ju härifrån bestiga Snöhättan. Det måste vi emellertid straxt avstå ifrån. Det hade blivit så varmt också här, att snön smälte, så att vattnet forsade ner överallt. Vi kom i alla fall så högt upp, att vi fick se Snöhättans karaktäristiska profil härifrån. Och »Strängnäs» tog sig ett riktigt bad i en fjällbäck. Så studerade vi floran, som här stod på förvärstadiet med stora, vita pulsatillor, primulor och azaleor. Björken var ännu ej fullt utslagen, men blev grön på ett dygn. Nere vid stationshuset har en kvinnlig botaniker från Oslo anlagt en liten botanisk trädgård, där var allt längre kommet, och vi kunde få en god föreställning om, vad som komma skulle. Från Kongsvoll for »Strängnäs» direkt till Oslo. Vi två kvarvarande stannade i Dombås. Därifrån gjorde vi den oförglömliga färden ut till Ändalsnes vid Romsdalsfjord. Naturen är här i och för sig så storslagen, att färden bara därför blir en upplevelse. Nu kom därtill den hastiga snösmältningen, som blev ett spännande moment i det hela. Vattnet välle ned från stupen så att hela dalen på flera ställen för-

ANDERSSONS

Damfrisering

Centralbadet, Stockholm.

REKOMMENDERAS.

Elegant. Förstklassig.

Värmelednings A.-B. CALOR

Arbetarg. 32, Sthlm. Tel. Växel 23 18 25.

Telegramadr.: Värmebolaget. Tillverkar apparater och levererar värmeledningar, alla brukliga system för ångköks- och maskintvättansläggningar, desinfektions- och steriliseringsanläggningar.

Dr Ingegerd Palme.

Kongresser.

Med I. C. W. i Bryssel.

Tack vare världsutställningen har Bryssel under sommarens lopp varit mötesplatsen för en hel del olika sammanslutningar. Även det Internationella Kvinnoförbundet (I. C. W.) hade förlagt årets möte dit. Dess 5:te v. ordf., dr Ingegerd Palme, berättar här om dess resultat.

— Det var ICW:s styrelse, kommitté-ordförande och fyra kommittéer, som kallats dit för att den 11—15 juni diskutera det arbete, som utförts sedan kongressen i Paris förra sommaren, föreslagna resolutioner, viktiga organisationsfrågor samt förberedelser för nästa års stora kongress i Jugoslavien. Det belgiska nationalförbundet med sin charmanta ordförande, friherrinnan Paul Boël, i spetsen, uppfyllde på ett synnerligen älskvärdt och effektivt sätt ett inbjudande förbunds alla förpliktelser, säger fröken Palme.

Mötet var mycket väl besökt och mycket av intresse, kunde vid det gemensamma mötet framföras av de fyra kommittéerna (lag-, hälsovårds-, uppfostrings-

och radio- och biograf-). Vid mötet fastslogs bl. a. ICW:s principiella anslutning till Montevideo-resolutionen angående kvinnans rättsliga ställning, vilken resolution kommer upp till behandling vid NF:s septembermöte i år. I anslutning till denna fråga, uppdrogs åt Dame Maria Ogilvie Gordon, att utarbeta och tillsända NF en rapport över kvinnans ställning i olika länder, grundad på från 16 förbund inkomna svar å ett detaljerat frågeformulär.

— Från hälsovårdskommittén meddelades, att intressanta redogörelser inkommit rörande pågående undersökningar av vissa sjukdomars orsaker och verkningar, och vad som göres i förebyggande syfte. En medlem av NF:s hälsovårdskommitté, läkaren Dame Janet Campbell, som en av mötesdagarna hållit ett uppskattat föredrag om sitt arbete i Genève, utnämndes till »liaison officer» mellan NF:s och ICW:s kommittéer för hälsovård. Från uppfostringskommittén föreslogos ett par resolutioner, vari betonades vikten av lämpliga fortsättningskurser för ungdom efter skolåldern.

(Forts. å sid. 182.)

vandlades till en sjö, där broar, grindar och stängsel simmade omkring. Landsvägen var på flera sträckor ofarbar, och vi väntade, att även järnvägen skulle stå under vatten. Den stod sig dock, fast tåget fick gå i snigelfart här och där på de farligaste ställena.

I Göteborg skildes vi två, som hållit ihop längst, och vi kommo överens om, att vi voro Östersundskretsen tack skyldiga, ty utan dess gästfrihet hade vi ej kommit att njuta av denna trevliga rundresa.

ANNA NORDENSTEDT.

F. V. O:s Slöjdavdelning

Sveavägen 40, Stockholm — Tel. 20 88 18.

SJUKSKÖTERSKEUTRUSTNINGAR,

GOSS- och BARNKLÄDER

MOTTAGER BESTÄLLNINGAR

"Hjälp genom självhjälp."

Smärtfri plombering

4 kronor pr plomb.

LÖSTÄNDER och GULDBRYGGOR.

Leg. tandläkare

Ivan Nyvelius

Wästerlånggatan 64 (vid passagen fr. Kornh.-torg).

Mott. 5—8. Annan tid efter överensk. Tel. 21 80 60.

Facit av några av sommarens kongresser presenteras här nedan. Till Open Door-kongressen återkomma vi i nästa nr.

Syster Elisabet Lind.

Rektor H. Grimlund.

Sjuksköterskors Samar- bete i Norden.

När den femte nordiska sjuksköterskekongressen, anordnad av Sjuksköterskors Samarbete i Norden, den 19 juli trädde samman i Köpenhamn för att under fyra dagar dryfta gemensamma viktiga frågor, hade ej mindre än 1.800 syst-rar från de nordiska länderna kommit samman, under syster Anna Vogels ordförandeskap, därav inte mindre än 530 från Sverige. Ordf. i Svensk Sjuksköterskeförening, syster Elisabet Lind, sammanfattar här med några ord mötets förlopp och resultat.

Det nordiska skolmötet.

ÅR 1870 ÄGDE DET FÖRSTA allmänna skolmötet rum, det var förresten i Göteborg, fr. o. m. 1880 ha de regelbundet återkommit vart femte år och hållas nu omväxlande i de nordiska ländernas huvudstäder. Och därav kom det sig, att Stockholm sommaren 1935 blev mötesplatsen för 5.000 pedagoger från hela Skandinavien, samlade till det 14:de nordiska skolmötet.

— Avsikten med mötet var i främsta rummet att skänka Nordens skolfolk en orientering i allt vad som rör sig på skolans område i vår tid, framhåller rektor H. Grimlund, som under de intressanta och givande om ock något bråda mötesdagarna hade att bära sekreterarens arbetsbörda. Mötet med sitt sextiotal fö-
(Forts. å nästa sida.)

— DET GAV ARBETE OCH fest i väl avvägda proportioner. säger hon, och vid de allmänna mötena såväl som inom de olika sektionerna debatterades många för kåren aktuella spörsmål. Dit kan man t. ex. räkna: »Sjuksköterskans ansvarsskyldighet vid felaktig vård», »Några av orsakerna till psykisk ohälsa och sjuksköterskans insats i förebyggande syfte», det senare inlett av fröken Greta Mueller. Man föreslog, att samarbete skulle etableras mellan läkare, sjuksköterskor och andra intresserade för att bl. a. motarbeta missbruket av narkotika. Sjuksköterskans uppgift vid planläggandet av sjukhusbyggnader dryftades också, och man var ense om, att sjuksköterskorna som ordinarie medlemmar i byggnadskommittéerna, borde få dela ansvaret för nybyggda sjukhus.

CARLSHILL

å Värmdön vid stora segelleden. Värmöbl. Rum.
Stor terrass mot sjön, Roddbåtar. Weekend.

Lunch och middag, för större och mindre sällskap. Kaffeserv. 45 min. resa med Torbåt, 30 min. med bil. Tel. Velamsund 133. Forsbom.

Det nordiska skolmötet. Med I. C. W. i Bryssel.

(Forts. från föreg. sida.)

redrag om de mest skiftande skolfrågor syftade att ge skolfolket en överblick över *alla* skolformer, att framlägga nya rön och erfarenheter och försök på pedagogikens fält, att ge oss del av det livliga reformarbete, som för närvarande pågår på alla skolfronter här i Norden. Särskilt värdefullt för oss häruppe; som ännu kunna glädja oss åt frihet i vårt undervisningskall och äro försknade från likriktning i detta.

— Den ståtliga svenska skolutställningen gav en klar uppfattning om den svenska skolans höga nivå, och som det i mitt tycke viktigaste resultatet av mötet — nästa gång, 1940, går det av stapeln i Oslo — skulle jag vilja framhålla det rika personliga utbytet. Det bildar i alla fall underlaget till den samhörighet och det nordiska samarbete, som är av så stor betydelse, eftersom det bäres upp och föres vidare av den kår, som fostrar generation efter generation av uppväxande ungdom.

— Den alltid lika aktuella utbildningsfrågan diskuterades liksom sjuksköterskornas arbetstid. Vid Köpenhamns kommunala sjukhus håller man för närvarande på att genomföra en 8-timmarsdag med tre skift, medan man i Norge söker få in sjuksköterskorna under arbetsskyddslagen och följaktligen hoppas få till stånd en åttatimmarsdag. I Finland har riksdagen förelagt regeringen ett förslag om 48 timmars arbetsvecka. I Sverige har man vid ett par kommunala sinnessjukhus ordnat en arbetsmånad på 210 timmar med viss heldagsledighet per vecka. Kanske skulle man på så sätt kunna åstadkomma en lycklig lösning av arbetstidsfrågan för sjukvårdspersonalen även vid andra anstalter.

(Forts. från sid. 180.)

Lantungdomens utbildning skulle kommittén behandla vid nästa kongress, då tillsammans med yrkeskommittén och Internationella Husmodersföreningen. Med stor uppmärksamhet åhördes radio- och biografkommitténs rapport. Arbetet hade utvecklats betydligt under det gångna året, varför man beslöt utse en särskild v. ordf. för radioavdelningen vid kongressen 1936. I flera länder hade kvinnor blivit medlemmar av programråden, och man hoppades att även i andra länder, det skulle lyckas kvinnorna, att göra sitt inflytande gällande inom radion.

Två för ICW särskilt viktiga frågor diskuterades ingående, nämligen stadgerevisionen och en ev. sammanslagning av ICW och den Internationella Rösträttsalliansen. Ett klart och kortfattat förslag till nya stadgar förelåg, upptagande en del önskvärda reformer, såsom förenkling av arbetsmetoderna, viss förändring i styrelsens sammansättning m. m. Förslaget blev med få ändringar preliminärt antaget. Slutbehandlingen sker vid 1936 års kongress. En liten kommitté, bestående av 5 medlemmar från Int. Alliance och lika många från ICW, hade ett dagslångt sammanträde. Utsikter fin-

— Ja, så diskuterade vi kårens sociala arbete, sjuksköterskornas hälsotillstånd m. m. Ett telegram avsändes till Nationernas Förbund med *sjuksköterskornas protest mot kriget*, en protest från en kår på 25.000 personer, som genom erfarenheter från krigssjukhus och ambulanser i skilda länder alltför väl vet vilka fasor ett krig innebär.

Nästa gång, det blir om fyra år, samlas Sjuksköterskors Samarbete i Norden på Island, för att dryfta gemensamma mål och medel.

Ellen Andersons Pensionat

Vallingatan 38. Stockholm. Tel. 10 32 97.

Rekommenderar sina trevliga tysta rum med varmt och kallt vatten, Sällskapsrum. 1:kl. kök. Låga priser för gäster på längre tid.

Norrköpings Stuvlager

Klädeshandel. Barnhusg. 4, Stockholm.

Ingen butik. Inga omkostn. **DETTA ORSAKEN TILL VÅRA BILLIGA PRISER**

Kommittéer.

Gift kvinnas arbetsrätt utredes för närvarande av en kommitté, bestående av fröken *Kerstin Hesselgren*, ordf., fru *Hedvig Dernby* och hrr *C. G. Nyblom* och *J. J. E. Weijne*.

Efter över ett års väntan, har regeringen nu efterkommit riksdagens begäran om en utredning, närmast rörande möjligheterna att genom en ändamålsenlig fördelning av arbetstillfällen av sådan art, som angivits i motioner, eller genom andra åtgärder, motverka arbetslösheten. Motionerna togo som bekant i främsta rummet sikte på två frågor, nämligen statstjänstemännens bisysslor och gift kvinnas rätt att inneha allmän tjänst.

I finansminister Wigforss' direktiv heter det bl. a., att utredningen bör äsyfta en allsidig och objektiv belysning av de problem, om vilka här är fråga, av vilka han anser det viktigaste vara spörsmålet om de gifta kvinnornas frihet till förvärvsarbete. Frå-

nas, att sammanslagningstanken går igenom, dock tidigast 1938.

Under detta år fyller ICW 50 år, och det föreslogs, att de två organisationerna då skulle ha resp. kongresser på samma tid och plats. Vidare föreslogs och antogs preliminärt, att till dess insamla medel till en jubileumsfond, som skulle säkerställa finanserna. En inbjudan till konferens i Calcutta i januari 1936, hade inkommit från Indiens nationalförbund. Detaljerade uppgifter angående densamma föreligga nu och kunna av mig delgivas hågade svenska deltagare, säger hon. Flera anmälningar från andra länder ha gjorts. De som trots det lockande indiska programmet, dra sig för resans längd och kostnad, kunna kanske planera ett event. deltagande i ICW:s stora kongress i Jugoslavien nästa höst. Mötesplatsen är ej ännu bestämd, det blir antingen Belgrad eller Dubrovnik vid dalmatiska kusten.

gan om statstjänstemännens bisysslor har han däremot funnit ej böra i detta sammanhang upptagas till behandling i annan mån, än den kan befinnas äga ett mera direkt sammanhang med frågan om de gifta kvinnornas ställning i förvärvsarbete inom statstjänsten. I övrigt skall undersökningen ej blott röra kvinnor i allmän tjänst. Kommittén har dessutom fått i uppdrag att i viss omfattning samarbeta med befolkningskommissionen.

Med glädje notera vi, att gift kvinnas arbetsrätt utredes av en kommitté, vars ordförande är en kvinna och ha samtidigt all anledning uttrycka vår tillfredsställelse med valet av de två kvinnor, som i dessa stycken ha att föra vår talan.

Befolkningskommissionen,

vilken omnämndes i Herthas juni:n:r, har med sig adjungerat 15 sakkunniga på skilda områden för de detaljutredningar, som ingå i kommissionens arbetsuppgifter och vilka behandla bl. a. etiska, social-etiska, rasbiologiska, praktiskt-samhälleliga problem. Bland de tillkallade sakkunniga märkas följande kvinnliga ledamöter: med. lic. *Rut Grubb*, riksdagsled. *Ruth Gustafsson*, förf. *Elin Wägner*, med. dr *Andrea Andreen-Svedberg*, fru *Disa Wästberg*, aktuarie *Hedvig Dernby* och fröken *E. Wedberg*.

Till kommissionens utredning få vi säkerligen anledning återkomma.

FÖRBUNDSMEDLEM!

Intressera även männen för våra strävanden och påpeka för dem att förbundet alltid uppskattat förstående manliga medlemmars stöd!

Gör propaganda för F.-B.-F:s strävanden! Sök att även nå ungdomen!

Fäst blivande medlemmars uppmärksamhet på den ringa ekonomiska uppoffring — i genomsnitt 33½ öre pr månad — ett medlemskap i F.-B.-F. innebär!

Filips

Konditoriet för alla

Var NI än bor kunna vi tack vare våra välbelägna butiker snabbt betjäna Eder.

NI blir alltid belåten med inköpen

FILIPS KONDITORI

Regeringsgatan 27-29. Best.-tel. 11 45 11.
Norrullsgatan 10. " " 33 62 94.

Zanders Damfrisering.

Stan's elegantaste — rekommenderas.

JOHN ZANDER, Frisörmästare
Guldm. o. Dipl. Paris, Wien, Berlin,
München.

Humlegårdsg. 22, 1 tr. Tel. 62 16 16.

Man spricht deutsch.
English spoken.

Kvinnorna

i Stockholm
och

förvärvsarbetet.

Den av fil. kand. Karin Bergman i samarbete med docenten Karin Kock verkställda undersökningen fortsätter här nedan fr. aprilnumret.

IV.

DEN STORA ÖKNING, SOM KAN konstateras för den yrkesarbetande befolkningen i Stockholm, motsvaras ej av en lika stark expansion inom gruppen "offentlig förvaltning och fria yrken". Detta torde huvudsakligen ha rent statistiska orsaker, beroende på en ändring i yrkesfördelningen i 1930 års folkräkning. Antalet kvinnor torde ha hållit sig uppe på samma nivå och t. o. m. möjligen ha ökat något i förhållande till samtliga förvärvsarbetande kvinnor. Absolut taget ha de kvinnliga yrkesut-

övarnas antal undergått en betydande ökning.

Då denna grupp har en mycket heterogen sammansättning, lämnas här nedan uppgift om hur den fördelar sig på olika underavdelningar.

Om man bortser ifrån försvarsväsendet, inom vilket kvinnor endast kunna få anställning på vissa underordnade befattningar och såsom hantverkare o. dyl., finner man, att kvinnorna nu utgöra mer än hälften av samtliga förvärvsarbetande. Inom grupperna "undervisning" samt "sjukvård m. m." dominera kvinnorna fullständigt med ungefär dubbla antalet mot männen. I statsförvaltningen och inom de litterära och konstnärliga yrkena utgöra de nästan en tredjedel av samliga. Den kommunala förvaltningen visar en betydande övervikt för de manliga befattningshavarna, men om man drar ifrån polis- och brandmanskap, utgör återstoden 1.044 män och 739 kvinnor, d. v. s. antalet kvinnor uppgår till mer än en tredjedel av det totala antalet befattningshavare.

1930 års folkräkning ger vissa möjligheter att bedöma, i vilken om-

Allmän förvaltningstjänst och fria yrken.

	Kvinn.	1930			1920		
		Män	Samtliga	Kvinn.	Män	Samtliga	
Statens civila förvaltning	1.329	2.737	4.066	1.836	3.610	5.446	
Försvarsväsendet	505	5.073	5.578	213	5.213	5.426	
Kommunal förvaltning	746	2.374	3.120	420	1.942	2.362	
Religionsvård	414	569	983	133	409	542	
Undervisning	4.147	2.050	6.197	3.606	2.261	5.867	
Litterära o. konstnärliga yrken ..	1.808	3.926	5.734	1.016	2.459	3.475	
Sjuk-, fattig-, barna- och fångvård samt annan social verksamhet ..	7.540	3.225	10.765	5.099	2.217	7.316	
Summa	16.489	19.954	36.443	12.323	18.111	30.434	
Exkl. försvarsväsendet	15,984	14.881	30.865	12.110	12.898	25.008	
I procent	51,8	48,2	100,0	48,4	51,6	100,0	

Konststoppningsboden,

"STOPP OCH LAPP"

Runebergsgatan 1, Stockholm. Tel. 21 97 99.
Konststoppar kläder, schalar, spetsar m. m.
Måttor och kelim lagas efter orientalisk metod.
Silkesstrumpor uppmaskas. — Kemisk tvätt.
Fackutbildad personal. Billiga priser. Väljort arbete.
Kom ihåg, allt kan lagas. "Ring så hämta vi"
Från och till landsorten pr postpaket.

fattning kvinnorna erövrat platser med mera kvalificerat arbete, för vilka ofta fordras akademisk eller annan specialutbildning. Någon jämförelse med 1920 är tyvärr ej möjlig annat än i enstaka fall för vilka uppgifter lämnas inom parentes. Här nedan anges antalet kvinnor inom dylika yrken i Stockholm, och som siffror numera föreligga för hela landet lämnas även dessa.

	Stockholm	Hela landet
Högre funkt. i statstj.	32*	44
därav i tullen	3	3
Komm. tjänstemän ..	40	99
Lärare vid universitet		
o. högskolor	2	4
Lärare vid allm. läroverk m. m.	804	3.101
Högre funktionärer vid skolöverstyrelse, bibliotek, arkiv, museer	92	155
Huvudredaktörer, författare m. m.	63	136
Redaktörer och journalister	125	240
Advokater	12 (5)	32 (7)
Läkare	51 (37)	155 (90)
Tandläkare	69	250
Apotekare o. farmac.	94 (58)	495 (333)

I de fall, där en jämförelse med 1920 är möjlig, visar det sig, att de kvinnliga yrkesutövarna ökats avsevärt såväl i Stockholm som i hela landet. Detta gäller läkare, advokater samt apotekare och farmaceuter.

Uppgifter från andra källor ge även vid handen, att skolreformen medfört en betydande stegring av antalet kvinnliga lärare vid statens all-

männa läroverk. I genomsnitt för åren 1921—25 voro 60 kvinnor anställda som ämneslärare och 77 som övningslärare. Höstterminen 1934 voro motsvarande siffror 437 och 316. Detta sammanhänger givetvis med förstatligandet av vissa skolor, men en ökning av antalet kvinnor, som undervisa på högre stadi-er, torde dock ha ägt rum. Även på det lägre skolstadiet föreligger en kraftig absolut ökning från 19.436 folk- och småskolelärarinnor år 1920 till 24.139 år 1930 (i Stockholm från 1.028 till 1.387). De manliga folkskolläraernas antal har dock ökats kraftigare med det resultatet, att kvinnornas antal sjunkit något från 73,0 proc. till 71,6 proc. Detta torde sammanhänga med att den ökning lärarantalet undergått helt faller på de egentliga folkskolorna, medan småskolornas lärarkår, vilken övervägande är kvinnlig, minskats.

Siffrorna i tabellen här ovan ge sålunda huvudsakligen uppgift om läget för kvinnorna år 1930 inom det mer kvalificerade arbetet. Det måste dock ihågkommas att närmare 5 år förflutit sedan folkräkningen utfördes och att sedan dess en ytterligare frammarsch torde ha ägt rum. Behörighetslagen trädde i kraft först år 1925 och det kommer därför att dröja, innan dess fulla verkningar kunna spåras. Det är också karakteristiskt, att de största landvinningarna gjorts inom de fria yrkena, där lagstiftningen ej lagt hinder i vägen, och inom lärarkåren, där dessa hinder tidigast försvunno.

(Forts.)

* Tillkomma 3 högre kvinnliga tjänstemän vid post och telegraf.

Lision Modesalong för damhattar

Nybrogatan 14 Tel. 62 23 79

Innehavarinna fröken *Lisa Johansson*, som förut under många år förestått NK:s damhattavdelning och alltså har stor erfarenhet inom branschen.

Barnhemmet Eurenii-Ljungcrantz' Minne. Spädbarnshemmet.

Tillhörande Stockholms stad.

SKÄNEGATAN 118, STOCKHOLM. TEL. 40 31 19. Elever mottagas för praktisk och teoretisk undervisning i spädbarnsvård och vad därtill hörer. Varje kurs varar 4 månader. Prospekt erhålles på begäran hos hemmets föreståndarinna. Kursen berättigar till inträde i Svenska Barnsköterskeföreningen.

Fröken
Ingrid Eklundh.

Från en tysk teaterskola.

DET VAR MED EN UNDERBAR känsla jag stod och höll det stora, bruna kuvertet från Fredrika Bremer-Förbundet i min hand, kuvertet, som innehöll meddelande om, att jag fått ett stipendium för teaterstudier i utlandet. Vilda planer och idéer stego upp i mitt huvud, Paris, London, Moskva, Berlin — vart kunde jag resa? Vilken stad skulle ge bäst utbyte?

Det blev Berlin. Fem innehållsrika veckor, där både dagar och nätter voro till brädden fyllda — teater, film, människor, en storstads hela pulserande liv. — Bland det mest lärorika var utan tvivel besöken i olika teaterskolor. Reinhardt grundade år 1905 en egen skola, som fick sina lokaler i Kammerspieltheater, och där undervisas också i dag lovande adepter, trots att den store grundaren och läraren inte längre som förr kan sätta sin prägel på skolan. Herr Wolde-mar Runge, en äldre, bister herre, avgjort påminnande om en "vanlig" skollärare med glasögon och barsk stämna, håller nu tyglarna i sin hand och leder det hela med Goethes ord för ögonen: "Allem Leben, allem Tun, aller Kunst muss das Handwerk

vorausgehen, welches nur in der Beschränkung erworben wird".

I stort sett löper allt i gamla gängor. Eleverna ha gått igenom två inträdesprov, går i två år med förnyad prövning mellan kurserna, innan de släppas upp i slutprovet inför den stränga juryn från Bühnen-Genossenschaft; först efter att ha bestått denna prövning få de ge sig in på skådespelarbanan. Undervisning meddelas i talteknik, rollstudium, mimik, dans och fäktning. Avgiften erlægges med 90 mark i månaden, frielever antagas, om någon obemedlad anses särskilt begåvad. Alla elevskolor ha på ett ungefär samma ämnen, samma övningar. Mera ovanlig, svår men säkert otroligt nyttig var här mimikundervisningen. "Ordet" elimineras, och eleverna få till uppgift att endast med tillhjälp av mimik och plastisk spela en scen. Hur besvärligt det verkligen var, fick man ett starkt intryck av under lektionen. För somliga måste ordet betyda kolossalt mycket. Det var som ansågo de, att när de nu skulle spela fullkomligt stumt, så måste gesterna, när de helt ersätta språket, förstärkas oerhört för att göra tillräcklig

Sörmans Thé

uppskattas av alla fin-smakare.

Endast en kvalitet.
Den bästa

1/4 kg. blyförpackningar
Kr. 4.—.

Sörmans

vid Stureplan
STOCKHOLM

verkan på åskådaren. Följden blev att de överdrev till den grad — till rena löjligheten. Andra däremot bundos mer än vanligt av blyghet och "hämningar" och i och med att de endast skulle tänka på plastiken, kunde de knappt gå över golvet. En och annan glömde till slut att fundera på hur han gick och stod, rycktes med av handlingen och blev naturlig.

I samma skola fanns också något extra, enastående för Tyskland, utan motsvarighet i Sverige. En regikurs! Eleverna i denna kurs får skolans övriga elever till material och experiment. Ett par gånger i veckan samlas regikursen under regissör Kenters ledning. En av de blivande regissörerna har fått sig tilldelad en akt, en större, har själv besatt rollerna med de elever ur första eller andra årskursen, han anser lämpligast. Har satt upp scenen och i förväg repeterat. Nu försiggår framförandet, och efter "Vorföhrungen" diskuterar och kritiserar lärare och elever.

Under de lektioner, jag bevistade, spelades bland annat en akt ur Pirandellos: "6 roller söka en författare". — Kvällen började med att regissören höll ett litet föredrag om Pirandello, hans produktion och dramatiska stil. Så följde uppvisningen, fyndigt arrangerad — scenen var liten och personerna många — och slutligen uppstod en livlig diskussion med jämförelser tagna från riktiga teaterkvällar. De flesta eleverna i regikursen hade en stor erfarenhet och beläsenhet bakom sig, hade sett teater såväl i olika delar av Tyskland som i utlandet.

En annan gång stod förspelet till "Så tuktas en argbigga" på program-

met. Bonden spelades av en ung pojke, nyligen kommen från Dresden. Han hade aldrig varit scenblyg, med en härlig intuition parad med intelligens tog han tag om rollen, och den lille, smale pojken manade fullständigt fram den försupne, slöe bonden. Kritiken den kvällen blev synnerligen god — pojken uttalade sig i diskussionen, som skådespelare, klokt och träffande.

Men de verkligt roliga diskussionerna kom till sist. Nere i Kammerpieltheaters källare finns en liten restaurang och där i ett hörn vid en mugg öl diskuterades kvällens lektion ytterligare, kom film på tapeten och naturligtvis teater i utlandet. Skolan hade en mycket internationell prägel. Greken i regikursen talade tyska flytande, njöt av att berätta om Aten och Paris, bägge städernas teaterliv kunde han på sina fem fingrar.

En ung danska, som just slutat den tvååriga kursen och blivit engagerad hos Hilpert för tre år framåt, hade inte fullt så mycket att förtälja om Köpenhamn, men norrmanen, han var bara därnere på tre månader, stod för Norges dramatik och så kunde då jag förtälja vad som skedde inom Stockholms teatervärld.

Det sjöd och levde inom dessa ungdomar. De kunde fakta utan att deras entusiasm och glädje över teater på minsta vis trubbats av.

Färdiga regissörer bli de ju ingalunda genom den här kursen från 1 okt.—1 juni, men de får lättare plats som regiassistenter vid större teatrar. Helst söka de sig först till landsortsstäderna, tillfällen att själva få sätta upp saker är större där än i Berlin, dit de dock i grunden gärna vilja

Infört genom Stockholms Läkareförening

Doktor OLAUS BYSTRÖM

Allmän praktik

Närkesgat. 2 (hörn. av Södermannagat.) Tel. 431715

Mottagningstid vardagar 11—1 o. 5—6.

Uttalande angående mindre skolklasser.

1933 ÅRS.

Vid årsmötet antogs en resolution om mindre skolklasser vilken därefter tillställdes såväl ecklesiastikministern som skolöverstyrelsen.

1933 ÅRS RIKSDAG BESLÖT, ATT ANTALET elever i varje högre klass i högre folkskolan, kommunala mellanskolan och kommunala flickskolan icke må överstiga 35, samt att i de stunderstödda enskilda läroanstaltarnas motsvarande klasser minst 35 och i samma skolors gymnasieringar minst 30 lärjungar måste komma på varje avdelning, innan ny avdelning inom årsklassen må upprättas. Härigenom blev frågan om klassernas dessa skolor storlek särskilt aktuell liksom den är det för övriga skolformer. Beslutet var i viss mån överraskande. Särskilt genomförandet av 1927 års skolreform syntes snarare kräva en förändring i rakt motsatt riktning.

De bestämmelser, som alltså numera gälla beträffande skolklassernas lärjungeantal, och som innebära bland annat att en gymnasiering icke får uppdelas i två parallellavdelningar, förrän elevantalet uppgår till 31, och annan klass först sedan siffran 36 uppnåtts, ha visat sig lägga stora hinder i vägen för ett fullgott skolarbete. Läraren hinner icke taga hänsyn till den enskilde lärjungens behov av förklaringar ej heller verkligen pröva klassens kunskaper i den utsträckning, som är nödvändig för uppehållandet av elevernas flit, intresse och ambition. Detta liksom i samband därmed stående minskning i deras arbetsglädje och trivsel inverkar menligt på arbetsresultatet. Klassernas nuvarande storlek försvårar också i hög grad skolans uppfostrande verksamhet genom att ge lärarna alltför ringa möjlighet att verkligen lära känna eleverna.

Beslutet om utökning av lärjungeantalet i klasserna fattades i besparingssyfte. Det

tillbaka. Att det överhuvud existerar en regikurs är en stor fördel, värd att tagas som föredöme även hos oss.

INGRID EKLUNDH.

kan emellertid ifrågasättas, hurvida den avsedda besparingen icke blir endast skenbar. De stora summor, som nedläggas på lärarutbildning, skollokaler och undervisningsmateriel, kunna icke anses väl förräntade, om undervisningens resultat minskas, vilket dessutom har till följd att ett avsevärt antal föräldrar får vidkännas dryga extrautgifter för privatlektioner, ferieskolor och förlängd skolgång, något som i sin tur innebär en ökad belastning av barnens tid, krafter och hälsa.

Statsekonomiska synpunkter böra för övrigt icke vara enbart avgörande för en fråga, som rör våra barns bästa, deras fostran för framtida uppgifter. Vi ha en god lärarkår, som har stora förutsättningar att kunna ge de unga den ledning de behöva. Skolans rationalisering bör då icke drivas därhän, att den nödvändiga personliga kontakten mellan lärare och elever brytes. Bristen i denna kontakt är orsaken till många av de fel, som nu påtalas i våra skolor.

Vi anse det vara en just nu trängande skolreform att en klassuppdelning äger rum, som möjliggör realiserandet av de mål, som bland andra åsyftas med de senare årens skolreformer: karaktärsdanning, individuell undervisning och uppfostran till självverksamhet. Tidpunkten för en förändring synes också för närvarande särskilt lämplig med hänsyn till rådande tillgång på kompetenta lärare inom stora lärargrupper.

Enligt flertalet pedagogers mening äro talen 20 och 25 för högsta antal lärjungar per klass de eftersträfvansvärda. Då ett fixerande på en gång av dessa tal torde vara orealiserbart, framhålla vi, i väsentlig överensstämmelse med det uttalande, som gjordes av det av Pedagogiska sällskapet i Stockholm den 22 mars detta år ordnade diskussionsmötet såsom vårt önskemål, att antalet elever per klass normalt icke bör överstiga:

- 20 för folkskolans 2 lägsta klasser,
- 25 för realskolans, kommunala mellanskolans och praktiska mellanskolans högsta klass,
- 25 för flickskolans 2 högsta klasser och
- 25 för gymnasiet samtliga ringar, samt
- 30 för de olika skolornas övriga klasser.

A FREDRIKA-BREMER-FÖRBUNDETS
årsmötes vägnar

Lizinka Dyrssen.
Ordförande.

EMALJ-ÖGON

tillverkas och inpassas efter natur eller insänt prov. av C. Müller-Welt, Stockholm, Jac. Westingsgat. 8. Tel. 53 23 51. Behandling av patienter sker enskilt och ej i närvaro av andra. Kr. 25:— å 30:—. Även "färdiga ögon" säljas. Kr. 10:— å 15:—. Mottagn. i Stockholm beställas pr tel. 53 23 51 eller skriftligen.

Skolöverstyrelsen har senare i yttrande till regeringen, funnit en minskning av skolklasserna i högsta grad behjärtansvärd, men framhåller, att en ändring skulle bli synnerligen kostsam. Frågan om klassminskningen bör i sin helhet bli föremål för fortsatt beaktande, och en lösning av densamma, eventuellt successivt genomförd, heter det vidare, bör komma till stånd så snart de statsfinansiella förhållandena det medgiva.

Det är tydligen behövt, att även i fortsättningen vidmakthålla opinionen för en ändring av de ovannämnda skolförhållandena.

Radion.

Radiotjänst anordnar under tiden oktober 1935—april 1936 en kurs i befolkningssfrågan. Kursen — vid en av dess förberedande konferenser närvaro även representanter för Svenska Kvinnoföreningars Radiokommitté — omfattar dels radioutsändningar, dels distribution av studiebrev och dels korrespondensundervisning. Intresserade kunna erhålla prospekt genom A.-B. Radiotjänsts föredragsavdelning. Som föreläsare komma att engageras i befolkningsfrågans olika grenar insatta såväl män som kvinnor.

*

Svenska Kvinnoföreningars Radiokommitté har inför den omorganisation av landets rundradioverksamhet, som beslöts av årets riksdag och vars verkställande K. Maj:t uppdrog åt Telegrafstyrelsen, som med A.-B. Radiotjänst skulle överenskomma om en nyordning av rundradioverksamheten, gjort en ny hemställan till K. Maj:t. Inför de nya momenten, som tillkommit sedan rundradions karaktär av allmänt samhällelig institution genom omorganisationen blivit nära nog fastställd och genom att de statliga ledamöternas antal i Radiotjänst utökats, anser sig kommittén nu ha ännu större skäl än tidigare, som det heter i skrivelsen, att i underdånighet hemställa,

Skrivelse till Kungl. Maj:t.

Nedannämnda föreningar ha till Kungl. Maj:t överlämnat en skrivelse av följande innehåll:

MED ANLEDNING AV EN PETITION till Internationella Arbetskonferensen av International Federation of Christian Trade Unions, rörande vidtagande av åtgärder avseende att motverka ungdomsarbetslösheten, bl .a. genom att begränsa kvinnors rätt till arbete, har bilagda framställning till Arbetskonferensen insänts av ett stort antal internationella och nationella kvinnosammanslutningar.

”Undertecknade föreningar, vilka deltagit i denna framställning, få härmed i underdånighet hemställa, att Eders Kungl. Maj:t måtte bemyndiga svenska regeringens representanter vid Internationella Arbetskonferensen i Genève instundande juni att stödja kvinnosammanslutningarnas begäran om ett principuttalande av Internationella Arbetskonferensen, rörande kvinnors rätt till arbete.”

Stockholm den 28 maj 1935.

Underdånigst

Svenska Kvinnors Medborgarförbund
Fredrika-Bremer-Förbundet
Svenska Kvinnornas Nationalförbund
De kvinnliga Kärsammanslutningarnas
Centralråd

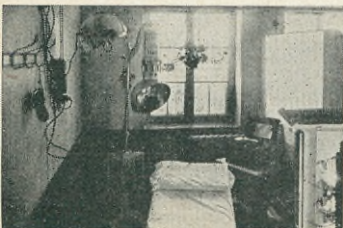
Stockholms Fackliga Centralorganisationer
Kvinnosektion

Svenska Open Door-gruppen

Någon anledning att yrka på ett principuttalande kom, enligt erhållna upplysningar, ej att föreligga vid konferensen, då någon definitiv motion angående uttalande om ungdomsarbetslösheten ej framlades.

att Kungl. Maj:t vid tillsättandet av de statliga ledamöterna i A.-B. Radiotjänsts styrelse måtte utse såväl män som kvinnor samt

att Kungl. Maj:t likaledes måtte vid utseende av statliga ledamöter i A.-B. Radiotjänsts programråd tillämpa enahanda principer och ej som hitills utvälja uteslutande män.

LEKSANDSBADET

(Fysikalist Kuranstalt) Tel. 226. LEKSAND

Behandl. enl. Skodsborgs välkända metod, utrustat med alla badformer. Helinack. (även diet). Öppet året om. På platsen finnes 3 läkare. — Annex: STRANDVILLAN med den härligaste utsikt över Dalälven, alla moderna bekvämligheter. Varmt och kallt vatten. Ref. STF. Prospekt på begäran.

Vördsamt HILMA NIURO, Ex. Sjuksköterska.

Aviatriser.

ATT KVINNOR ÄRO CHEFER FÖR restorationen ombord på trafikplan är inget ovanligt, man påträffar dem både i Europa och Amerika. I Holland har man nu anställt kvinnor i flygpropagandans tjänst.

Engelskorna tyckas ha flygsporten i blodet. Redan för fem år sedan flög den sextonåriga Mabel Henderson, dotter till en storgodsägare i grevskapet York, till och från skolan i närmaste stad, därför att — landsvägen dit gjorde så många onödiga krökar! 1927 flög Lady Hoare, maka till dåvarande luftfarts- och nuvarande utrikesministern, som första kvinna till Dehli i Indien. Det renderade henne hedersbenämningen Dame of the British Empire.

I Australien spelar flygtrafiken en stor roll: den användes mycket ofta i sjukvårdens tjänst. Vid flyghamnen Mc Grath i Alaska är en kvinna anställd, inom parentes sagt är hon dotter till en kanadensare och en eskimåkvinna. Hon har visserligen ingen ledande plats, men hon förtjänar pengar till sina universitetsstudier bland annat genom att hjälpa till med att lossa lasten, som hon sedan med hundslädar forslar in till staden.

Det var en fransyska, M:lle Sage, som vid slutet av 1800-talet deltog i den första ballongfärden i England, och det var likaledes en fransyska, gift med ballongkonstruktören Blanchard, som senare deltog i flera flygfärder och 1829 omkom vid en övningsflykt. En annan kvinna, Catharine Wrigth, hjälpte sina berömda bröder vid deras praktiska flygförsök.

För närvarande spelar Miss Bradfield stor roll vid "Royal Aircraft Establishment". Hon lär sitta inne med en omfattande fackkunskap, som experterna draga stor nytta av, när de syssla med sina aerodynamiska experiment.

Vid de första flygförsöken i Belmont Park i U. S. A. 1910 var det en fransyska Mlle Lutrieux, som företrädde sitt land på ett så framgångsrikt sätt, att hon tilldelades hederslegionen, och hennes landsmaninna Hélène Boucher innehade, då hon förolyckades, hastighetsrekordet på 445 km. i timmen. Tyskan Marga von Etdorf flög sina 11.000 km. till Tokio och namn som Amy Johnson och systrarna Stinson ha en mycket god klang. Catharine Stinson var förresten den första aviatrisen, som gjorde looping the loop.

En amerikansk journalist, Mrs Helen Stockin Waterhouse är Christian Science Monitors "flygande" i ordets rätta bemärkelse. Hon flyger nästan alltid, då hon utför ett viktigt o. brådskande reportage. Hon gör själv teckningarna till sina artiklar, är gift, har två barn och är specialist på barnpsykologi. Det berättas, att hon en gång råkat bli försenad med en artikel. Då tog hon helt enkelt första bästa bil, hon kom över och for in till bestämmelseorten. Till saken hör, att hon aldrig lärt sig köra bil!

FÖRBUNDSMEDLEM!

En höjd medlemssiffra är nu och framgent en nödvändig förutsättning för F.-B.-F. och dess fortsatta verksamhet.

Sprid kännedom om F.-B.-F:s tidskrift Hertha!

Sverige har fått en ny aviatris i nyt-examinerade friherrinnan Margaretha von Essen.

Norge har fått sin första kvinnliga teaterdirektör i fru Gyda Christensen, som blivit chef för Det Ny Teater i Oslo.

Rösträtt vägrar man fransyskorna men däremot inte professorer. Sålunda har Mme Ramart utnämnts till professor i kemi vid Sorbonne.

HERTHAS redaktionskommitté består, förutom av tidskriftens redaktör, av: Karin Fjällbäck-Holmgren Ida von Plomgren och Axianne Thorstenson. ██████████

Nya medlemmar.

Falköping: fru Greta Eklund, fröken Alice Lindgren, fröken Berta Lindgren, fröken Karin Linell, fru Hildur Sjöling, fru Anna Stadler, fru Berta Swensson, fru Irmgard Sällström, fru Olga Ägren.

Göteborg: fröken Elisabeth Jacobson, Lillhagen.

Lund: fru Ingeborg Andersson, Eslöv, fru Signe Brorström, Eslöv, fru Birgit Olivecrona.

Malmö: fröken Astrid Alvé, fru Elsa Bergh, fröken Karin Olsson, fröken Anna Rydberg.

Norrköping: fru Ellen Céwe, fru Ellen Olsson, fru Rebecka Ringborg, fru Karin Törnell.

Nässjö: fru Alfred Eriksson.

Stockholm: fröken Malla Bennet, fröken Harriet Elmblad, fröken Olga Laner, med. lic. Märta Ollén-Löfgren.

Sunnerbökretsen, Ljunghby: Fru Greta André, fru Svea Schaarström, fru Judith Thunberg.

Svalöv: fröken Margareta Persson.

Uddevalle: fru Maja Engelke, fröken Maria Gustafsson, fröken Ingrid Helgesson, fru Anna Högström, fröken Rosina Larsson, fru Lisa Lidén, fru Lilly Lundqvist, fru Ellen Lysell, fröken Anna Niclasson, fru Greta Sanne, fröken Hildur Zetterqvist, fröken Gerda Örtendahl.

Östersund: fru Villa Bergner, fru Vera Berlin, fru Hildur Jakobsson, fru Lena Rekke, fru Ester Segersteen, fröken Svea Svärdfeldt, fru Elisabet Westerlund.

Fyra schweiziska städer ha nu kvinnliga poliser: Genève har tre, Bern, Basel och Lausanne var sin.

I Chile deltog kvinnorna i våras för första gången i de kommunala valen. I städerna var framgången särskilt stor för de kvinnliga kandidaterna.

Franska kommunikationsdepartementet har i Mlle Labonne fått en ny "Directrice Adjointe".

F.-B.-F.-kretsarna.

Hälsingborgskretsens universitetscirkel i konsthistoria fortsatte under vårterminen med 10 dubbelföreläsningar. Ledare var docent A. Borelius, Lund. Föredrag hölls bl. a. om renässansens mästare, om svenska medeltidsslott och kyrkor. Två studieflykter företogs, en till Kronborgs och Frederiksborgs slott i Danmark, en till södra Skånes gamla kyrkor, S:t Olof m. fl. och Övedskloster och Glimmingehus.

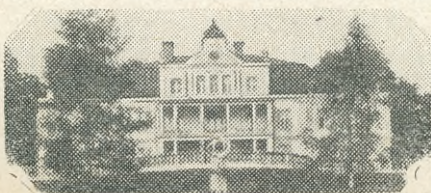
Diskussionsklubben hade 4 sammanträden med bl. a. följande ämnen: Diskussion i befolkningsfrågan: "Är nativitetsökning önskvärd och vilka åtgärder böra i så fall vidtagas för att höja nativiteten?" Föredrag om Nationernas förbunds organisation och verksamhet. (Orientering med anledning av Kerstin Hesselgrens då förestående besök.) Diskussion kombinerad med övning i mötesteknik: "Fingerat styrelsesammanträde i A.-B. Kvinnornas hus för tillsättande av ny föreståndarinna".

Samkväm hölls, till vilket som gäster inbjudits ett 30-tal kvinnor ur skilda yrkesgrupper. Programmet upptog tre föredrag om resp. jurist- och kontorsyrket samt om vanföre- och kuratorsarbetet.

Besök avlades å Hälsingborgs stads ålderdomshems nybyggnad, vilken demonstrerades av fattigvårdsnämndens ordförande. Ordf. för vårterminen i diskussionsklubben har varit jur. kand. A. L. Dahlén.

Upplysningssbyråen har haft föredrag av fru E. Lutteman om: "Frihet, ansvar, disciplin — en livsstil för den nya ungdomen".

Malmökretsen hade den 6 maj anordnat vårfest i Margaretapaviljongen. Därvid uppfördes sketchen "Hur skall jag uppfostra min Amalia?" med två köpenhamnskor, professorskan Lidforss-Ström-

Vid Lida Herrgård,

mell. Strängnäs o. Mariefred finns några rum lediga. Modernt, Komfortabelt. Förstkl. ref.

Fru Astrid Printz, Valsberga. Tel. Aker 2.

gren och fuldmäktig Anna Westergaard som agerande. De 200 medlemmar, som deltog i festen, hade en i allo lyckad kväll, avslutad med supé.

Svalöfskretsen samlades till handarbetsafton den 3 april. Därvid före-

kom uppläsning av F.-B.-F:s föredrag om befolkningsfrågan samt musik.

Den 21 maj hade kretsen vårutfärd till Stockamöllan, där löjtnant Sonesson tog emot och höll ett orienterande föredrag. Sedan trädgården besetts, bjödos samtliga 65 färddeltagare på kaffe och fortsatte därefter till Frostavallen, där supé intogs.

Fredrika-Bremer- Förbundets sjuksköterskebyråer:

i Stockholm, Smålandsgatan 20. Tel. 10 68 98.

i Göteborg, Vasa Kyrkogata 5. Tel. 361 87.

i Umeå, Centrallasarettet.

i Linköping, Nygatan 42. Tel. 8 06.

i Jönköping, Kjellbergska Stiftelsen, Rosenlund. Tel. 21 37.

i Västerås, Centrallasarettet.

i Falun, Högbo Central-sanatorium. Tel. Namnanrop.

i Sundsvall, Lasarettet.

i Karlstad, Centrallasarettet.

i Östersund, Centrallasarettet.

Byråerna mottaga sjukbud hela dagarna, per telefon även nattetid.

Vill Ni lära känna pingstväckelsen? Läs dess litteratur!

Se bl. a.

Lewi Pethrus:

Gud med oss.

Klotb. 10:—, halvfr. band 14:50.

Kristen församlingstukt.

Häft. 1:25.

Pingstväckelsen och gudomlig hel-
brägdagörelse.

Häft. 30 öre.

Kristi vittnesbörd om Mose-
böckerna.

Häft. 1:50.

Predikanten och hans utbildning.

Häft. 90 öre.

Vår ställning till andra kristna.

Häft. 50 öre.

T. B. Barratt:

När blir det fred på jorden?

Ett svar till ärkebiskop Nathan Söder-
blom. Föredrag hållet i Filadelfia i Oslo
den 14 dec. 1930.

3:e uppl. Häft. 60 öre.

Världens medelpunkt — Jesus.

Häft. 1:50.

Äro alla troende andedöpta?

Ett svar till Ludv. Hope. Häft. 25 öre.

G. E. Söderholm:

Nyhet!

Andlig tillväxt
eller

Fyra vägar att komma närmare Gud.
Häft. 2:75, klotband 4:25.

Den svenska pingstväckelsens
historia.

i 2 band.

Klotb. 10:—, halvfr. band 13:— pr
band.

Samlade småskrifter.

Klotb. 5:25.

Dessa innehålla följande skrifter, som
även kunna erhållas separat.

Hur bojorna brista.

Huru jag kommit till klarhet i
dopfrågan.

Kyrklig konfirmation eller biblisk
kristendomsundervisning.

Några tankar om den heliga natt-
varden.

Pingströrelsen.

Vad jag sett och hört bland de
s. k. pingstvännerna.

Utanför lägret med Jesus.

Box 6072. - Förlaget Filadelfia. - Stockholm 6.

A
N
V
A
N
D

S
U
N
D

Öka hemtrevnaden

med en

HANDÖLS
TÄLJSTENS-
KAMIN

**Handöls Nya
Täljstens- &
Vattenkrafts
Aktiebolag**

BIRGER JARLSG. 33,
STOCKHOLM.
Tel. 11 01 80, 21 08 09, 20 58 53.

S
V
E
N
S
K

E
L
D
S
T
A
D

När det gäller vila och rekreation

EDEKE VILOHEM

(Södra Lidingön)

Tel. 65 68 77.

och att njuta av den vackra naturen lär det ej råda någon tvekan, att EDEKE VILOHEM intager en rangställning. Alla bekvämligheter. Årsgäster mottagas. Alla erforderliga upplysningar lämnas.

Kvinnliga Medborgarskolan vid Fogelstad.

Kurser i medborgarkunskap under 1935. Historia med statskunskap, psykologi kommunalkunskap, mötesteknik, diskussioner över aktuella politiska och sociala frågor. Gymnastik o. sång. Höstkurs 3—25 okt. Inträdesevillkor: att vara vid god hälsa och att ha fyllt 25 år. Stipendier kunna sökas. Begär prospekt hos

Rektor HONORINE HERMELIN, Fogelstad — Julita.

Nytt Sagaband

Nr 163

Jungman Niklas Bock

En liten historia från sjön av *Frida Åslund*
Teckningar av *Paul Nordlund, Elsa Nylund* m. fl.
Kartband 2 kr. Skinnband 3 kr.

Komplettera Sagaförrådet!

SVENSK LÄRARETIDNINGS FÖRLAG
Barnhusgatan 8, STOCKHOLM